

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS KÜRTÖLT,
ÉS NAGY SZÓZATOK LÓNEK A MENNYBEN...”

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

- Készülés az úrvacsorára

AZ IGE MELLETT

- Érzelmek titokzatos világa
– A kívánatos cél: az „erős szív”

TALLÓZÓ

- Reformátorok és hitehagyás
- Az egészségügyi misszióról
- Húszéves a Comenius Általános Iskola
- Tapasztalatok

Érzelhetően az idők végéhez közeledve a korábbi nemzedékeknel is jobban a szívünkre kell vennünk ezt az apostoli intelmet: „*Józanok legyetek, vigyázzatok, mert a ti ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán szertejár, keresve, hogy kit nyeljen el.*” (1Pt 5,8) Az apostol hozzáfűzi ehhez az intelemhez: „*Akinek álljatok ellene, erősek lévén a hitben...*” (9. vers) Lehetséges tehát ellenállni! Ez reménység és bátorítás.

Mindazonáltal a magabiztosság életveszélyes! Úgyszintén veszélyes, ha akár a legparányibb dologban is eltérünk Isten nyilvánvaló szavától, kívánalmától, mert ez utat nyit a további, még megajtóbb kísértéseknek. Nem szabad lebecsülni az ellenség megtévesztő, hitető erejét és találékony-ságát arra vonatkozóan, hogy kinek-kinek milyen személyre szabott csapdát állítson. Fiatalkoromban hallottam egy prédikációt, amelynek egy részletére még ma is emlékszem: „*Emlékezzünk arra, hogy a bűn legyőzte a legártatlanabb embert, Ádámot, a fizikailag legerősebb embert, Sámson, és a legbölcsebb embert, Salamont.*” Zichy Mihály találó címet adott Sátán hatalmát ábrázoló monumentális festményének: *A pusztítás géniuszának diadala*. Egy másik címet is adott előzőleg a képnek, s az is találó: *A démon fegyverei*. Bizony sokféle fegyvere van az ősellenségnek!

Hol, miben találhatunk biztosságot hatalmával szemben? A 121. zsoltárban ilyen ígéret olvasható: „*Az Úr megőriz téged minden gonosztól, megőrzi a te lelkedet.*” (7. vers) Azoknak szól ez az ígéret a zsoltár szerint, akik olyan szoros kapcsolatban maradnak Istennel, hogy jelenléte „árnyékként” van velük, segítsége mindig „jobb kezük” felől van.

Vankó Zsuzsa

Az Ige mellett

- Érzelmek titokzatos világa – A kívánatos cél: az „erős szív” 2

Hit általi megigazulás

- Készülés az úrvacsorára 8

Az idők jelei

- Figyelemre méltó idők jelei 12

Egészségügyi misszió

- Miért olyan fontos, hogy minden gyülekezeti tag bekapcsolódjon az egészségügyi misszióba? 17

A Bizonyágtételeket olvasva

- A legnagyobb szükséglet 20
- Ima a Szentlélek kitöltéséért 20

Igaz gondolatok

- Seneca gondolataiból 21

Tallózó

- Reformátorok és hitehagyás 22

Emlékoszlop

- Húszéves a Comenius Általános Iskola 25

Táborok

- A nyári táborok élményeiből, tapasztalataiból 29

Tapasztalatok

- Az elmúlt huszonhét év 34
- Tapasztalataim Isten kertjében 36
- Ki érdemli a Nobel-díjat? 37
- Egy kutylus története 37

Búcsúzunk

- Irénke néni 39

Belső használatra szánt kiadvány. A fenntartásra adományokat köszönettel elfogadunk az alábbi számlaszámon:

VAJDASÁGÉRT ALAPÍTVÁNY 10402623-50526554-86651004.

Szerkesztők: Vankó Zsuzsa, Buda Júlia. Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu.

További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: **06-30/619-5901**; elektronikusan a fenti e-mail címen.

ÉRZELMEINK TITOKZATOS VILÁGA

A kívánatos cél: az „erős szív”

A titokzatos emberi agy, illetve „szív”

Indokolt a címben foglalt „érzelmeink titokzatos világa” kifejezés, mert az érzelmek meghatározása, működésük leírása komoly megfigyelést és összefüggéseket kereső gondolkodást kíván. Bonyolultsága miatt szinte lehetetlen pontos, teljes leírást adni róla.

Az ember lelkivilágának megértéséhez a legtöbb, legjobb segítséget a bibliai kijelentések adják, amelyek – Jézus meghatározása (Mt 4,4) és az Ószövetség számos kijelentése (például Ezék 37,17) szerint – „Isten szájából származó beszédek”.

Az átvitt értelemben használt „szív” szó az ember összes lelki tevékenységét jelöli a Biblia fogalomvilágában, amelyeknek a központja, fizikai szerve egyébként az agy. Mindig fontos elismételni, amikor a „szív” bibliai fogalmáról esik szó, hogy van egy fontos különbség a magyar nyelvben való átvitt értelmű használata és bibliai átvitt értelmű használata között. Magyar nyelvünkben főként az érzelmvilágra utalunk a „szív” szóval. A bibliai fogalom viszont az ember egész lelkivilágát jelöli, tehát az értelmi és akarati tevékenységeit is. Ezáltal az is világossá válik, hogy az érzelmeket nem lehet elkülöníteni a többi lelki funkciótól, az értelem, a lelkiismeret és az akarat vagy döntési képesség működésétől. Ezekről a lelki megnyilvánulásokról bővebben olvashatunk *A boldogság törvénye* c. könyvben¹, most főként az érzelmekre fordítjuk a figyelmet, noha ezeket csak elméletileg lehet különválasztani a többi lelki tevékenységtől.

Az emberi „szív” tökéletes ismerője csakis annak Alkotója lehet. Így szól erről a 33. zsoltár: „Az égből letekint az Úr, látja az emberek minden fiát... Ő al-

1 Vankó Zsuzsa: *A boldogság törvénye*, Spalding Alapítvány, Budapest, 2003, 133–170. o.

kotta mindnyájuk szívét, jól tudja minden tettüket.” Egy másik bibliai kijelentés szerint: „Az Úr minden szívbe belát, és minden emberi gondolatot jól ért.” (1Krán 28,9) Egy harmadik ige felteszi a kérdést, hogy „kicsoda ismerheti” az emberi szívet, majd Isten kijelentése felel e kérdésre: „Én, az Úr vagyok az, aki a szívet fürkészem, és a veséket vizsgálom.” (Jer 17,9–10)²

Az érzelmek szerepe az ember lelkivilágán belül

Különlegesen nehéz feladat az érzelmek lényegének megragadása. Minden lelki tevékenységünket kísérik, az egész életet mintegy érezzük. Ezenkívül személyiségünk is tükröződik az érzelmekben.

Az érzelmek jelentősége mindenekelőtt abban áll, hogy érzelmileg nagyon gyorsan reagálunk minden dologra, amivel találkozunk. Az érzelmi reakció megelőzi az értelmi vagy lelkiismereti választ, hiszen ahhoz külön munka, tudatos megfontolás kell. Az érzelmi reagálás viszont az ösztönös természetből fakad, ezért automatikus, külön odafigyelést, belső összeszedettséget nem igényel.

„Az érzelmi elme sokkal gyorsabban dolgozik, mint a racionális elme, akcióba lép anélkül, hogy egy pillanatig is mérlegelné, mit cselekszik. Ez a gyorsaság áll útjába a gondolkodó elmére jellemző szándékos, elemző reflexiónak... Az érzelmet kiváltó momentum és az érzelem kitörése közt szinte nincs hézag...”³

Jonathan Edwards: *Értekezés a vallási indulatokról* c. könyvében arról ír, hogy érzelmi reagálásaink végső soron mind besorolhatók pozitív vagy negatív előjel mögé, noha roppant széles skálán mozognak:

„A lélek vagy szereti, vagy nem szereti az érintett tárgyat, vagy rokonszenvezik vele, vagy ellenszenvvel viseltetik iránta: ez lényegében nem különbözik az szeretet vagy a gyűlölet indulatától. Ha a lélek foko-

2 A vese szó – ugyancsak átvitt értelemben, itt és másutt is az Írásban – a szív váltófogalma: szintén az ember titokzatos belső világát, lelki tevékenységeit jelöli.

3 Daniel Goleman: *Érzelmi intelligencia*. Háttér Kiadó, Budapest, 2008, 430–431. o.

zottan, élénken és erősen kedvel valamit, vagy ilyen hajlandóságot mutat iránta, voltaképpen szereti. Ha pedig az ellenszenv vagy a nemtetszés erős, akkor valójában gyűlöli azt... [Érzelmek] minden megnyilvánulásában jelen van a helyeslés és a kedvelés, vagy pedig a helytelenítés és az elutasítás... [Az érzelem vagy] a látott dolgok felé vezeti a lelket, hogy csüggjön rajtuk és keresse azokat [vagy]... ózdkodik tőlük és elutasítja azokat. Az előbbi fajtába tartozik a szeretet, a vágy, a remény, az öröm, a hála, a gyönyörködés. Az utóbbi foglalja magában a gyűlöletet, a félelmet, a haragot, a bánatot és a hasonlókat...⁴

Az érzelmek erősen hatnak a döntéseinkre. Tanulságos a magyar indulat szó elemzése. Az indulat erős érzelmi töltetre utal, ugyanakkor az is benne van a szó alapértelmében, hogy ez az érzelmi töltet egyben indíték is: szavak kimondására vagy cselekvésre indít. Ugyancsak Edwards írja:

„Természeténél fogva az ember csaknem teljesen tétlen maradna, hacsak valamilyen indulat, a szeretet vagy a gyűlölet, a vágy, a remény, a félelem vagy egyéb nem sarkallná. Azt tapasztaljuk, hogy az indulatok ösztökélik az embereket életük minden dolgában: az indulatok hajtják, serkentik és buzdítják őket minden törekvésükben, de különösképpen a nagy erőfeszítést és igyekezetet igénylő ügyekben. Fölötte serénynek és mozgalmassnak látjuk az embervilágot, de benne a mozgást az indulatok idézik elő: vond ki belőle teljességgel a szeretetet és a gyűlöletet, a reményt és a félelmet, a haragot, a buzgóságot és a gyöngéd vágyat, s az egész világ nagyrészt mozdulatlanná és élettelené válnék, az emberek szinte teljességgel eltespednének, semmilyen komoly törekvésre nem adnák magukat.”⁵

Az érzelmeknek tehát igen fontos szerepük van, de egyben titokzatosak és rendkívül sokfélék is. Ezért nehéz rövid definícióba sűrítve meghatározni az érzelmek mibenlétét:

„Kitérnék arra, mit értek az emóció (érzelem) szón: pontos jelentését több mint száz év óta próbálják meghatározni a pszichológusok és filozófusok...

Felfogásom szerint az érzelem szó egy érzést jelöl a hozzá kapcsolódó gondolatokkal, pszichés és testi állapotokkal és cselekvési késztetésekkel. Száz- meg százféle érzelem létezik, vegyülnek, variálódnak, mutációk és árnyalataik keletkeznek. Az érzelemnek sok olyan finom árnyalata van, amelyre még szavunk sincsen.”⁶

Miből fakadnak, mitől függnek érzelmi reakcióink? Megfigyelhetjük, hogy bizonyos mértékig az egészségi állapotunk, testi közérzetünk is befolyásolja ezeket. Kedvetlenséget, ingerültséget, rosszhiszemű nehezteléseket okozhat például a fej- és gyomorfájás, vagy egyéb testi fájdalom, a hosszan tartó betegség, vagy a fogyatékkal élni kényszerülés. A körülöttünk élők viselkedése is leterhelhet érzelmi, bosszúságot, haragot, elkeseredést válthat ki belőlünk, vagy éppen felhangoltságot, örömet okozhat. Ezek külső tényezők, amelyek befolyásolhatják érzelmi állapotunkat, de az érzelmek legfőbb forrása mégis az ember saját személyisége, avagy „szíve”, a bibliai szóhasználat szerint.

A személyiség kétségtelenül létező valóság, de rendkívül nehéz precízen meghatározni. Csaknem vele azonos fogalom a jellem, amely az egyes ember jellegzetes lelki tulajdonságainak az összességét jelöli. Az ember egyedi személyiségét vagy jellemét több tényező alakítja: a születéskor magával hozott genetikai hajlamok, továbbá a szülői nevelés és a környezeti hatások, de legfőképpen az egyén személyes, szabad választásai.

Az érzelmek forrását keresve azonban még mélyebbre kell hatolni, a személyiség belső rétegeit is fel kell tárni. Itt már biztosan eltévednénk, mint a sötét erdőben, ha a bibliai igék, az isteni kinyilatkoztatás nem jönne segítségünkre. Egyedül a Szentírás tudósít az emberi történelem kezdetén bekövetkezett bűnesetről. Az Írás szerint azóta minden ember genetikai örökségében hordozza a bűnre – azaz az énközéppontúságra – való hajlamot, amiből a bűnnel fertőzött környezetben egyfajta vétkezési kényszere alakul ki. „*Miképpen egy ember által jött be a világra a bűn, és a bűn által a halál, és akképpen*

4 Gondolat Kiadó, Budapest, 2007, 21–22. o.

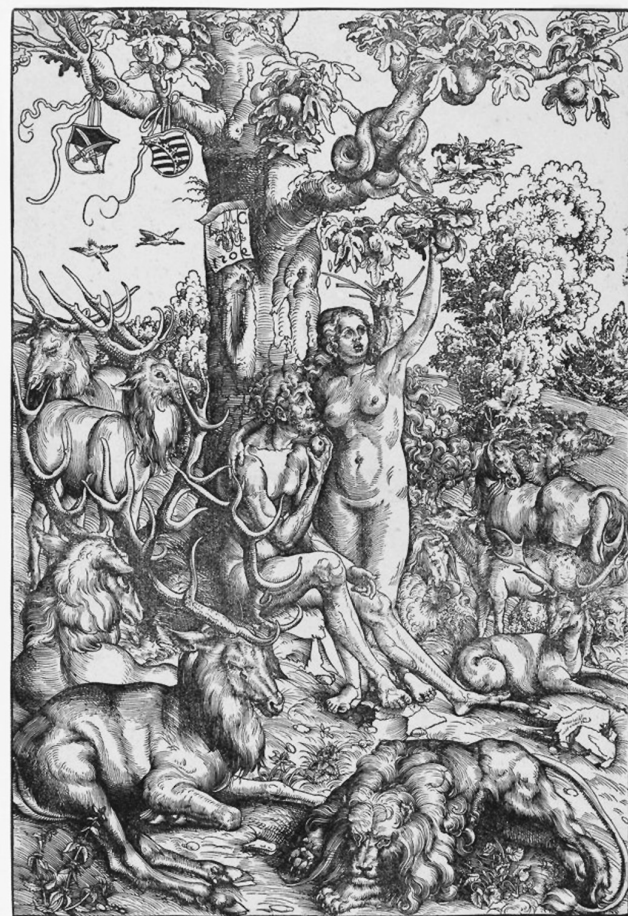
5 Edwards, i. m., 24. o.

6 Goleman, i. m., 427. o.

a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindennek vétkeztek...” – írja Pál apostol (Rm 5,12). A „bűn törvénye ott van az én tagjaimban” (Rm 7,23) – állapítja meg ugyancsak ő, a saját példáján szemléltetve az emberi természet nyomorúságát. Eszerint valamilyen módon a lelki tevékenységeink testi hordozóiba van belevésve az önzés törvénye mint genetikai törvény.

Ennek következtében mindegyikünknek az a természetes – a közmondást idézve –, hogy „magunk felé hajlik a kezünk”, még az úgynevezett szenteké is. Mindig az a kézenfekvő számunkra, hogy „magunknak kedvezzünk” (Rm 15,3), a magunk javát keressük mások előtt, illetve mások ellenében is. Olyan erős ez a hajlam, hogy képes ellenkezni az elménk meggyőződésével, személyiségünk igazi akaratával, és azt rabul ejtve, belevinni minket a bűn cselekvésébe (lásd Rm 7,14–24). Az elkövetés aztán tovább erősíti a bűnre való genetikai hajlamot, mert a genetikai törvényhez hozzáadódik a szokás törvénye is. Így fejezi ki ezt képiesen az alábbi íge: „Júda vétke gyémántheggyel, vastollal van felírva szívük táblájára.” (Jer 17,1) Ez tehát az egyik réteg az ember lelki világában, a bűnre, azaz az önzésre való ösztönös hajlam. E hajlam erőssége egyénileg különböző aszerint, hogy az ember milyen sokszorosan és milyen mélységben vétkezett, illetve mennyiben vette igénybe a megbocsátó és gyógyító isteni kegyelmet.

Valami más is bele van írva azonban az ember szívébe, ugyancsak született adottságként. Pál apostol rámutat arra, hogy még a teremtő és megváltó Istent tudatosan nem ismerők is „megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva a szívükbe, egyetemben bizonyosságot tévén arról az ő lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentetetik” (Rm 2,16). A lelkiismeret, az erkölcsi ítélőképesség, amely minden emberben adott eredetileg, Isten törvényéhez van „kódolva”. A lelkiismeret működése azonban gyengülhet, torzulhat a későbbiekben, az ember szabad választásai következtében. Ugyanakkor igazságosság és a szeretet felé terelő befolyások is érhetnek bennünket, amelyek az isteni kegyelem megnyilatkozásai, és emberi té-

Id. Lucas Cranach: Ádám és Éva (1509)

nyezőkön keresztül is hathatnak ránk. Ilyen például a pozitív szülői nevelés vagy az emberi példák, de ide sorolhatók a természet harmóniájának, szépségének a sugallatai is, és akár az igazat és szépet megjelenítő művészeti alkotások is. A bűn jelenléte és hatalma mellett tehát az isteni kegyelem munkája is jelen van világunkban, mégpedig igen sokféleképpen. Egy zsolttárig így fejezi ki ezt: „Az Úr kegyelmével telve a föld.” (Zsolt 33,5)

Az ember érzelmi reakciói a személyiségnek vagy szívnek ezekből a különböző rétegeiből származnak. A személyiség minőségétől, pozitív irányú fejlettségétől, illetve az isteni kegyelem munkájával való kapcsolatunktól függ, hogy melyik réteg indíttatása dominál inkább az adott pillanatban. Egy biztos:

az énközéppontúság, a szokás törvényével megerősített genetikai hajlam a legmeghatározóbb. Főként a hirtelen, szinte öntudatlan reagálásokkor ez jön elő.

Ez a hajlam olyannyira erős, hogy még akkor is bele tudja rántani az embert a bűnbe, ha személyisége tudatos felével már teljesen Isten erkölcsi törvényének az oldalán áll (lásd ismét Rm 7,14–25).

Az ember csakis akkor tudja kivédeni gyorsan ható, önzés felé húzó ösztönös érzelmi reakcióit, illetve az ezeken keresztül ható kísértést, ha a Szentlélek az adott pillanatban benne „lakik”, belülről óvja a rossztól és készíteti a jó akarására (Rm 8,2; 9,11; Fil 2,13). Ezért kötötte Jézus a tanítványai lelkére: „*Vigyázzatok és imádkozzatok..., mert jóllehet a lélek kész [értsd: a jóra, az igazra], de a test erőtelen.*” (Mt 26,41 – a test az eredeti görög szövegben: *sarx*, ami átvitt értelemben a *megromlott, ösztönös természet* jelöli.) Az önös hajlamok annyira meghatározóak, hogy ez a kijelentés található általános érvénnyel az emberi szívre vonatkozóan Jeremiás próféta könyvében: „*Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az, kicsoda ismerhetné...*” (17,9)

Érzelmek tarka világában tehát nem könnyű eligazodni. Sokféle testi és külső tényező lehet a forrásuk, továbbá személyiségünk különböző rétegeiből származhatnak. „Érzelmek olyan változóak, mint a felhők... Az érzelmek gyakran becsapnak..., mert változatosak és külső körülményektől is függnék... Nem bölcs dolog önmagunkra összpontosítanunk figyelmünket és az érzelmeinket tanulmányozni. Ezzel hitet gyengítő és bátorságunkat pusztító nehézségeket támasztunk. Ha közelebről figyelgetjük érzelmeinket, és átadjuk magunkat nekik, az lesz az eredmény, hogy kétségeket melengetünk, eluralkodik rajtunk a tanácstalanság.”⁷

Nem jó tehát az érzelmeinkkel foglalkozni oly módon, hogy ezeket adottságoknak tekintjük, mintegy megadjuk magunkat nekik, és úgy próbáljuk boncolgatni őket, hogy azonosítjuk magunkat, a személyiségünket velük. Más megközelítésben viszont fontos eligazodni az érzelmeink világában. Ellen

White a következőket is írja: „Kritikus szemmel kell megvizsgáljunk szívünk bonyolult érzelmeit és indítékait, hogy kinyomozzuk, mi az, ami helytelen... Isten azt akarja, hogy vizsgáljuk meg saját szívünket.”⁸

Ahelyett, hogy megadnánk magunkat az érzelmeinknek, arra kell törekednünk, hogy az első ösztönös, érzelmi reakciót értelmi és lelkiismereti megfontolás kövesse. De ezzel is csak akkor kontrollálhatjuk helyesen az érzelmeinket, ha az értelem és a lelkiismeret fejlett, kiművelt – leginkább pedig akkor, ha Isten Igéjének a tévedhetetlen és érzékeny erkölcsi mércéje épült bele ezekbe, és mindezek felül „a Szentlélek vezérel minket” (Rm 8,14). Az Írás így jellemzi az igaz embert: „*Meggondolás öröködi feletted, értelem őriz téged.*” (Péld 2,11)

Ezen a ponton fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az énközéppontúság hajlama kényelemszeretővé teszi az embert. Az ösztönös érzelmi készletet magától jön, ezért az embernek az a kényelmes, ha egyszerűen átengedi magát ennek. A tudatosság, az értelmi és lelkiismereti kontroll elvégzése belső munkát igényel. A bűneset utáni ember viszont „rest szívű” (Lk 24,25) az öndédelgetés hajlama miatt. Pedig valójában csak addig tűnik nehéznek a folytonos belső munka, míg be nem gyakoroljuk. Először „igának” látjuk, de aztán rájövünk, hogy ez az iga valójában „*gyönyörűséges és könnyű*” (Mt 11,28–29). Az Írás szerint azon lehet lemérni az emberi személyiség minőségét, értékét, hogy mennyire használja minden lelki képességét, mennyire összhangban működnek ezek, azaz az első ösztönös érzelmi reakciót mennyiben követi értelmi és lelkiismereti megfontolás. „*Amint az ember magában gondolkodik [fontolgat], olyan ő [avagy: az ő]*” – olvashatjuk az igében (Péld 23,7 pontosított fordításban).⁹

Itt megint egy nagyon lényeges ponthoz érkezünk: Saját tudatos választásainkkal alakíthatjuk az érzelmeinket. Az értelmi és lelkiismereti megfonto-

⁸ Uo., 2. köt., 617. o.

⁹ A „falat” szó dőlt betűvel szedett a Károlyi-fordítású Bibliában, ami azt jelzi, hogy ez a szó nem található az eredeti szövegben, csupán fordítói kiegészítés.

⁷ Ellen G. White: *Mind, Character and Personality*. Southern Publishing Association, Nashville, TN. 1. köt., 126–128.o.

lás nyomán ugyanis tudatos meggyőződés és döntés születik. Ami felől pedig meggyőződött az ember, amit elfogadott, azt szereti is, ahhoz érzelmileg is pozitívan viszonyul. Ennélfogva az ilyen érzelmek indítására megvalósuló cselekvés örömteljes. Az érzelmi, gondolkodásbeli fegyelem valójában megkönnyíti, megszépíti az életet, mivel energikus, teljes szívből való cselekvésre készíti az embert.

Példabeszédek könyve bölcs mondásai találó hasonlatokkal világítják meg ezt: „*Aki uralkodik a maga indulatán, jobb annál, mint aki várost vesz meg.*” (16,32) „*Mint a megromlott és kerítés nélkül való város, olyan a férfi, akinek nincs birodalma az ő lelkén.*” (25,28) Nyilvánvaló, hogy az utóbbi hasonlat pozitív megfogalmazásban is érvényes: fallal bekerített, védett városhoz hasonlít annak az embernek a lelkivilága, aki gyakorolja az érzelmi és gondolkodásbeli fegyelmet.

Jézus nem véletlenül fogalmazta meg az „első és nagy parancsolatot” így: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből.*” (Mt 22,37–38) Az Isten iránti szeretet kétségtelenül érzelmek is, de olyan érzelmek, amelyek tudatos választás eredménye, értelmi meggyőződésen és lelkiismereti megfontoláson alapszik. Hasonló ige 1Krn 28,9: „*Ismerd meg a te Atyád Istenét, s szolgálj neki tökéletes szívvel és jó kedvvel...*” Ami megismerésen, megértésen, lelkiismeretileg is megfontolt választáson alapszik, azt az ember már szereti is, és „tökéletes szívvel”, „jó kedvvel”, örömmel cselekszik ennek megfelelően. Ebből látszik, hogy milyen vétek csupán az ösztönös, felszínes érzelmekre játszva törekedni emberek „megterítésére”.

A fentiek nyomán érthetjük meg az alábbi, érzelmeink nevelésére vonatkozó tanácsokat:

„Neveljük a szívünket... Szoktassuk lelkünket bizakodásra... Gondolatmenetünk megváltoztatása céltudatos erőfeszítésbe kerül, de lehet változtatni.”¹⁰

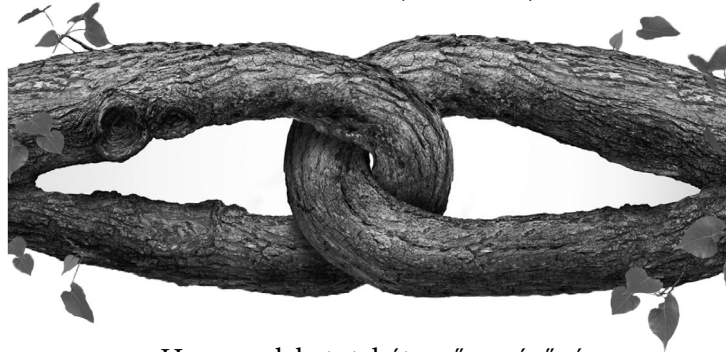
„Szokj önfegyelemhez! Még gondolataidat is Isten akarata alá kell rendelned, érzelmeidet pedig a józan ész és a hit fegyelme alá. A rossz gondolatokat

rossz érzelmek követik, márpedig a gondolatok és az érzelmek összessége alkotja a jellemet.”¹¹

A kívánatos cél: az „erős szív”

A bűneset után, az isteni kegyelem munkája nélkül ilyen az ember állapota a Szentírás szerint: „*Mindegyik fej beteg, és minden szív erőtlen.*” (Ésa 5,1) Erőtlen az ember ellenállni a rossznak, és erőtlen cselekedni a jót, mert az énhez tapadó ösztönös érzelmek uralják, ezek határozzák meg szavait és cselekedeteit. Önzése, kényelemszeretete miatt „rest szívű”, nem kontrollálja a gyors, ösztönös érzelmeket az értelem és a lelkiismeret megfontolásával, illetve ezek nincsenek is olyan tartalommal telítve, hogy igazán biztos iránytűt jelenthethetnek.

Az Isten kegyelme által meggyógyított, helyreállított, igaz ember viszont „erős szívű”. Az alábbi igék arról tanúskodnak, hogy csak az élő Istenben bízó ember lehet igazán erős szívű: „*[Az igaz ember] semmi rossz hírtől nem fél, szíve erős, az Úrban bizakodó.*” (Zsolt 112,5–7) „*Ezsdrás erős szívvel törekedett keresni és cselekedni az Úr törvényét, és tanítani Izráelben a rendeléseket és ítéleteket.*” (Ezsdr 7,10) „*[Mózes] hit által hagyta ott Egyiptomot, nem félvén a király haragjától, mert erős szívű volt, mintha látta volna a láthatatlant.*” (Zsid 11,28)

Hogyan lehet tehát erős szívűvé az ember? Mindenekelőtt azáltal, hogy nem az ösztönös érzelmei uralják, nem ezek határozzák meg a döntéseit. Minden lelki képességét használja, és ezek rendeltetészerűen, összhangban működnek, így uralma van a saját lelke felett. Bizonyos mértékig el-

10 Ellen G. White: *A nagy orvos lábnyomán*, Advent Kiadó, Budapest, 2001, 175., 172. o.

11 Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, BIK, Budapest, 2002, 56. o.

érheti ezt az ember Isten nélkül is, akár önérdékből is kialakíthat egyfajta érzelmi és gondolkodásbeli fegyelmet. Állandóan, következetesen – és úgy, hogy értelme, lelkiismerete Isten igazságának az ismeretével és szeretetével telített – azonban csak akkor képes erre, ha folyamatosan munkálkodik benne Isten kegyelme, Szentlelke. A félelem és az aggodalom ösztönös érzéseit is csak Istenbe vetett személyes bizalom, az ő ígéreteibe vetett hit által lehet elhárítani, legyőzni.

Azt az embert, aki folyvást szemléli Isten tökéletességét – aki betelik teremtett művei és Igéje szépségével –, tudatosan választott, erős, pozitív érzelmek motiválják. Ezek pedig odaadó, teljes szívvel és örömmel végzett munkára, kitartó szolgálatra készítetik őt Isten és embertársai iránt.

„Ha nem buzgón gyakoroljuk a vallást, és akarunk nem fejt ki erős tevékenységet, akkor nem érünk semmit. A vallás dolgai olyan nagyszerűek, hogy szívünk bármely velük kapcsolatos tevékenysége csak akkor méltó természetükhöz és méltóságukhoz, ha élénk és erőt sugárzó. Olyan eleven hajlandóságot, mint amilyet a hit követel, nem kíván meg semmi más, és langymelegség semmi másban nem olyan felhőborító. Az igaz hit mindig erős, és ereje legelsőképpen a szívben jelenik meg – azaz a vallás belső gyakorlásának igazi és eredeti székelyén. Ezért mondjuk az igaz hitet a kegyesség erejének, megkülönböztetvén annak látszatától: »...akiknél megvan a kegyesség látszata, de megtagadják annak erejét.« (2Tim 3,5) Akikben a hit ép és szilárd lábakon áll, azokban Isten Lelke erős szent indulatokat támaszt, miként írva van: Isten az erő-

nek, szeretetnek és józanságnak Lelkét adta nékik (2Tim 1,7).¹²

Nem egészen pontos tehát úgy fogalmazni, hogy nem jó, ha az érzelmeink vezérelnek minket. Az érzelmek mindenképpen motiválnak, mint Edwards írja: „Az emberi természet alkotója nemcsak indulatokat (érzelmeket) oltott az emberbe, hanem azokat nagymértékben cselekedeteink rugóivá is tette.”¹³ A pontos megfogalmazás úgy hangzik, hogy nem szabad átengednünk az irányítást az ösztönös érzelmeknek, a gyors, ösztönös érzelmi reakcióknak. Tudatos értelmi és lelkiismereti kontroll alá kell helyezni ezeket. A tudatos lelki tevékenység nyomán fakadt pozitív érzelmek pedig már nem baj, ha erősek. Sőt minél erősebbek, annál jobb. Ezek az érzelmek – amelyekkel teljes lényünkkel azonosulni tudunk, és amelyeket mintegy tudatosan választottunk – lelkesedéssel, kitartással és örömmel végzett cselekvésre motiválnak.

Vankó Zsuzsa

¹² Edwards, i. m., 23. o.

¹³ Edwards i. m., 23. o.

KÉSZÜLÉS AZ ÚRVACSORÁRA

„Próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból...” (1Kor 11,28)

Keresztségem után, amikor az úrvacsorákra készültem, sokszor eszembe jutottak Pál apostolnak ezek a szavai. De mi az, amivel meg kell próbálni az embernek magát? Mi az a szempont, ami alapján vizsgálni kell magunkat? Eszembe jutott az is, amit a Sola főiskolán tanultunk: az úrvacsorai előkészület nem kettős bűnrendezés. Ez világos is, mert amit Istennél egyszer letettünk, azt nem kell még egyszer, hiszen Ő sem hozza elő. Ha pedig újra elesünk, akkor a nap végén, amikor visszatekintünk – ahogy Isten is tette a teremtésnél –, letehetjük Nála azt, ami nem volt jó.

Az úrvacsorát szoktuk a szövetség megújításának is nevezni. A keresztség a szövetségekötés, az úrvacsora pedig az arra való emlékeztetés. „Aki megfürdött, nincs másra szüksége, mint lábait megmosni, különben egészen tiszta” – mondta Jézus Péternek az utolsó vacsorán. Az Istennel kötött szövetséget, ami tisztává tett bennünket, nem kell még egyszer megkötönni, hanem csak megújítani, mert megszegettük.

A szövetségekötésről azt mondja képiesen Jézus, hogy az tisztá-

tává tesz, azaz megtisztít eddigi bűneinktől. De igaz abban az értelemben is, hogy tiszta célt jelöl ki számunkra, hiszen a szövetség az együttműködésről szól. A Szabadító megismeréséig a bűnt cselekedve az emberölőnek, a hazugság atyjának rabszolgái voltunk, a szövetségekötés után pedig azzal működhetünk együtt, aki minden emberrel meg akarja ismertetni az igazságot és munkálja a szabadságukat.

De mit jelent pontosan az Úrral való szövetség? Miután Isten kiszabadított bennünket a bűn fogságából, vállaljuk, hogy Vele együttműködve segítünk másoknak is a szabadulásban. Erre a feladatra mi vagyunk a legalkalmasabbak, mert hitelesen tudunk bizonyosságot tenni az isteni szabadságról. Erre az egyik példa a gadarai megszabadított ördögös. Amikor gyógyulása után szeretett volna a Szabadítóhoz csatlakozni, Jézus nem engedte, hanem visszaküldte az övéihez, ahol jó bizonyosságot tudott tenni arról, hogy van szabadulás. Így mondta ezt Jézus a hegyi beszédben: „Gyertyát sem azért gyújtanak, hogy a véka alá, hanem hogy a gyertyatartóba

tegyék, és fénylik mindazoknak, akik a házban vannak.” (Mt 5,15)

A másik példa Pál apostol, akinek az élete jól szemlélteti, mit tehet a megszabadított ember mások megszabadításáért. Az pedig, ahogyan Jézus elküldi a szolgáját Pálhoz, jól mutatja, mit jelent az Istennel való szövetség.

Jézus ezzel bízta meg Ananiást: „Eredj el, mert ő nékem választott edényem, hogy hordozza az én nevémet a pogányok és királyok és Izrael fiai előtt. Mert én megmutatom néki, mennyit kell az én nevéért szenvedni.” (Ap csel 9,15–16) Jézus szavai két alapvető dologban foglalják össze a vele való együttműködést: nevének hordozása és a nevéért való szenvedés. Az ember egyedül erre természetesen képtelen, de ahogy az idézett részt követő versekből kitűnik, a Szentlélek támogatását kapja ehhez a szövetségnek köszönhetően. Nézzük meg mit jelent ez a két alapvető feladat.

Isten nevének hordozása

Azért is érdemes a Pál apostolnak adott megbízatásból kiindulni, mert a Saulusból lett Paulusnak ugyanazokhoz kellett eljuttatni Isten nevét, mint az utolsó idők megbízottainak: „...Ismét prófétálnod kell néked sok népek és nemzetek és nyelvek és királyok előtt.” (Jel 10,11) A „prófétálnod” szó jelenti az isteni akarat közvetítését is, a „hordozza” szó helyén az a görög ige szerepel Ap csel 9,15-ben, ami a gyermek kihordását is jelen-

Michelangelo Buonarroti: Saulus megtérése
(freskórészlet)

ti. Az Isten nevének hordozását jól szemlélteti, amit a galáciabeli gyülekezetnek ír: „Gyermekeim! Kiket ismét fájdalommal szülök, míglen kiábrázolódik bennetek a Krisztus.” (Gal 4,19) A hordozás nyilván azt is jelenti, hogy eljuttatni, oda vinni Isten nevét. De mit jelent ebben az összefüggésben Isten neve?

Könnyen meg tudjuk határozni, hiszen mikor Mózes kérte Istent, hogy mutassa meg neki az Ő dicsőségét, akkor Isten megtette ezt: „Nevén kiáltotta az Urat... az Úr elvonult előtte, és kiáltott: Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú. Aki irgalmas marad ezerízíg; megbocsát hamisságot, vétket és bűnt, de nem hagyja büntetlenül...” (2Móz 34,5–6)

fog a bűnös, akkor kiemeli a bűnből és visszateszi a büntelen állapotba.

Mózes, akinek Jézus kinyilatkoztatta „jóságát”, később ezt mondta: „Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened, teközüled, a te atyádfiai közül, olyat, mint én: azt hallgassátok!” (5Móz 18,15) Jézus azonban nemcsak azért jött, hogy bemutassa nekünk az isteni jellemzőket, hanem hogy helyre is állítsa azokat bennünk. Nézzük meg, hogyan szemléltette Jézus az isteni irgalmat és kegyelmet, valamint azok továbbadásának fontosságát példázatokkal.

Az adós szolga példázatát általában a megbocsátással hozzuk kapcsolatba, de a megbocsátást tekinthetjük úgy is, mint a kapott kegyelem továbbadását. A jelentős tartozást felhalmozó szolga meg-

kapta Isten kegyelmét, de nem adta tovább annak, aki jóval jelentéktelenebb (mintegy hatszázegyszer kevesebb) összeggel volt neki adósa. Mintha nekikezdett volna ellentételezni az elengedett adósságot. Nem gondolt bele, hogy ő maga is volt hasonló helyzetben – pontosabban sokkal rosszabban, mégsem gyakorolt kegyelmet.

Az Istentől nyert kegyelem továbbadását szemlélteti a talentumokról és a girákról szóló példázat is. A példázatok szerint az útra kelni akaró embert, aki átadta a szolgáinak, amiye volt, Jézussal azonosíthatjuk. Földi szolgálata során bemutatta Isten irgalmasságát, s hogy tanítványaiban kimunkálja ezt az isteni tulajdonságot, rájuk bírta a megtapasztalt kegyelem továbbadását. Hogy valóban a kegyelemről van szó ezekben a példázatokban, a kapott javakkal rosszul gazdálkodó szolgák ítélete mutatja: „Mindenkinek, akinek van, adatik; akinek pedig nincs, még amiye van is, elvétetik tőle.” Azok a szolgák tehát, akik nem adták tovább Isten kegyelmét, elvesztették azt. Azok viszont, akik továbbadták azt – akik növekedtek a kegyelemben –, birodalmat kaptak uruktól, illetve bemehettek az Ő örömébe, vagyis a menyegzőre, ami az Istennel való újra egyesülést jelképezi.

Az isteni kegyelem továbbadásáról szóló példázatok sorába illeszthető a hamis sáfárról szóló példázat is. A kegyelemnek itt is az adósságelengedés felel meg, az adós szolga példázatához hasonló

módon. A dicséretet pedig azért kapta a hamis sáfár, mert elment az ura adóssaihoz, és csökkentette az adósságukat. Jézus figyelmeztetésként mondta el ezt a példázatot tanítványainak, miután három példázatban bemutatta, hogyan viszonyul Isten az elveszettekhez. Az elveszett juh és drachma példázata azt mutatja, hogy keresi Isten az elveszettet, az elveszett fiú példázata pedig azt, hogyan fogadja és helyezi vissza azt, aki tévedését belátva hazatért. A hamis sáfár példázatával tehát Jézus tanítványait kívánta serkenteni az elveszettekért való fáradozásra. Megmutatta azt is, hogy „az örök hajlékokba” való befogadás feltétele, hozzásegítettük-e embertársainkat az Istennel szembeni adósságuk rendezéséhez. Elmentünk-e hozzájuk, és tudattuk-e velük, hogy Isten „eltörölte a parancsolatokban ellenünk szóló kézírást, amely ellenükre volt nekünk, és azt eltette az útból, odaszegezvén azt a keresztfára” (Kol 2,14).

Jézus azonban nemcsak mondta, hanem cselekedte is, amit tanított. Az irgalmasságot éppen az úrvacsorán mutatta be Péternek: „Azért, ha én, az Úr és a Mester, megmostam a ti lábaitokat, néktek is meg kell mosnotok egymás lábait. Mert példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek.” (Jn 13,14–15) Figyeljük meg, az adós szolgára kimondott ítélet oka pontosan az volt, hogy nem cselekedett a király példaadása szerint. „Nem kellett volna-e neked

is könyörölnöd a te szolgatársadon, amiképpen én is könyörültem rajtad?” (Mt 18,33)

A kegyelmet pedig szintén Péter számára tette igen kézzelfoghatóvá, amikor az őt megtagadó tanítványát visszahelyezte a szolgálatba. Hogy mit jelent a megtapasztalt irgalom és kegyelem, arról így ír az apostol levelében: „Áldott az Isten és a mi Urunk, Jézus Krisztusnak Atyja, aki az ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által.” (1Pt 1,3)

Mit jelent tehát az Isten nevének hordozása? Bemutatni az Istent nem ismerőknek az Ő irgalmát és kegyelmét, hogy újjászülethessenek „élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltá-

madása által”. Úgy is mondhatnánk röviden, hogy Istennel járni, azaz együttműködni Vele, hogy mindenki szabadulást nyerhessen az igazság megismerése által. Noé életében láthatjuk ezt szemléletesen, akinek Isten szabadulást ígért, amit százhusz évig hirdetett az Istentől eltávolodott embereknek.

Szenvedések hordozása

Isten nevének hordozása együtt jár a szenvedések elhordozásával is. Pál így fogalmazza meg ezt fiatal tanítványának: „...de mindazok is, akik kegyesen akarnak élni, üldöztetni fognak” (2Tim 3,12), vagy a galáciabelieknek Ismáel és Izsák ószövetségi példájával. „De valamint akkor a test szerint született üldözte a Lélek szerint valót,

Noé a bárkát építi. (Carolsfeld Biblia, 1860)

úgy most is.” (Gal 4,29) Az üldözés okára pedig János apostol így világít rá Káin és Ábel történetére utalva: „Káin, aki a gonosztól volt, és meggyilkolta az ő testvérét. És miért gyilkolta meg azt? Mivel az ő cselekedetei gonoszak voltak, a testvéreié pedig igazak.” (1Jn 3,12) Jézus pedig ezt mondta Nikodémusnak: „Mert mindenki, aki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedetei fel ne fedessenek.” (Jn 3,20)

De vajon miért engedi meg az igazságos Isten ezeket az igazságtalan szenvedéseket? Péter apostol ad erre választ levelében azoknak, akik vállalták Jézus követését. Miután leszögezi, hogy arról a szenvedésről beszél, aminek nem mi vagyunk az okai (1Pt 2,20–21), két alapvető okot jelöl meg, amiért egy kereszténynek hordoznia kell a szenvedést. Egyrészt azért, hogy ezáltal Istenhez vezessünk embereket: „Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, mint igaz a nem igazakért, hogy minket Istenhez vezéreljen.” (1Pt 3,18), másrészt pedig azért, hogy megtisztítson bennünket: „Minthogy azért Krisztus testben szenvedett, fegyverkeztetek fel ti is azzal a gondolattal, hogy aki testileg szenved, megszűnik a bűntől.” (1Pt 4,1) Ez azonban nem teher egy Krisztuskövetőnek. Gondoljuk csak meg, mit mond a boldogságra jutás felső fokáról: „Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa. Boldogok vagytok, ha szidalmaz-

nak és háborgatnak titeket, és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek énértetek. Örüljete és örvendeztetek, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben: mert így háborgatták a prófétákat is, akik előttetek voltak.” (Mt 5,10–12)

Magunk ítélese

Miben kell tehát megpróbálni magunkat az Úrral való szövetség megújításához? Mivel a szövetséget arra kötöttük, hogy együttműködünk vele a megváltás művében, azt kell megítelnünk magunkról, Vele jártunk-e az elmúlt időszakban. Pál apostol szövetségekötéséből kiindulva láttuk, hogy az Istennel járás az Ő kegyelmének továbbadását jelenti, és az ezzel együtt járó szenvedések elhordozását.

Hordoztuk-e az Ő nevét? Elfogadtuk-e az elengedést, aminek az árát Ő fizette meg Fia életével, vagy mi próbáljuk meg behajtani másokon? Hirdettük-e ezt? „Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend.” (1Kor 11,26) Látszott-e rajtunk, hogy a mi bűneinket már a keresztfára szegezte? Bízunk-e abban, hogy ha az én bűnömet már eltette az útból, akkor embertársaim bűnével is hasonlóan cselekszik? Megtudtuk-e másoknak mutatni, hogyan rendezhetők el az engem ért bántások, igazságtalanságok és vádolások megnyugtató módon, vagy saját magunk vettük ezt kezünkbe, hogy megnyugodjunk?

Szenvedtük-e a háborúságot az igazságért, vagy megalkudtunk és íztelen sóvá lettünk? Tudtuk-e szeretetet tanúsítani, amikor vádoltak minket, vagy kedvességet, amikor elnyomó cselekedetet tapasztaltunk?

Az úrvacsorára tekinthetünk úgy is, mint az első szeretet felélevenítésére. Röviden tehát ennek alapján is összegezhetjük, mi-
ben kell magunkat ítélni, hogy ne ítéltessük el: „Amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne.” (Kol 1,6) Amikor Pál apostol „vette a Krisztus Jézust”, „remegve és ámulva mondta: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” (Ap csel 9,6) Megkérdeztük-e ezt mi is Tőle, és aszerint cselekedtünk-e? Vagy pedig rohantunk a magunk által jónak gondolt cél felé a magunk választotta úton? Munkált-e bennünk az a buzgóság, ami a keresztség után? Meglátszott-e rajtunk, mint egy fiatal páron, hogy ki az, akit szívünk kedvel?

– ti –

FIGYELEMRE MÉLTÓ IDŐK JELEI

1. A *Kürtszó* előző számában írtam arról, hogy *Mt 24,6–8 teljese* *sedése valószínűleg még előttünk van. Ez azt jelenti, hogy bármikor belekerülhetünk egy súlyos világválságba, amely azt a rémületet kelti, hogy már maga a végérkezett el. Jézus azonban előre figyelmeztet bennünket, hogy megértve tanítását, mi ne rémülődzzünk, hanem emlékezzünk szavára, mely szerint „mindezeknek meg kell lenniük, de ez itt még nem a vég”. Lk 21,9-ben olvassuk: „...ne esetek félelembe, mert ezeknek meg kell lenni előbb, de nem jön mindjárt a vég.” Újra felhívom a figyelmet egy különleges bizonyágtételre, amit a *Kürtszó* előző számában is idéztem. Érdemes átgondolni tartalmát. Úgy tűnik, hogy az első „nagy zavarodottságot”, amiről ez a bizonyágtétel szól, *Mt 24,6–8 teljese* *sedése* idézi elő. A „béke rövid időszaka” következik ezután a bizonyágtétel szerint (vö. *1Thess 5,1–3*). Utána jön a „legnagyobb zűrzavar”, ami „a nyomorúságos idővel”, a hét utolsó csapás időszakával azonosítható (*Mt 24,21–22; Jel 16. fej.*). Ismét közöljük ezt a fontos bizonyágtételt:*

„A legnagyobb zavarodottság közepette láttam a Föld lakosait. Háborút, vérontást, nyomort, nélkülözést, éhínséget és járványokat láttam. Mikor ezek vették körül

Isten népét, kezdtek összetartani, félretették apró nézeteltéréseiket. Nem méltóságuk uralta már őket, hanem mély alázat. A szenvedés, a zavar és a nélkülözések visszahelyezték az értelmet a trónjára... Azután másra terelték figyelmeimet. A béke rövid időszakát láttam. Újra megmutatták nekem a Föld lakosait, és újra minden a legnagyobb zűrzavarban volt. Küzdelem, háború, vérontás dühöngött mindenfelé, vérontással és járványokkal... »Az emberek elhaltak a félelem miatt, és azok várára miatt, melyek a Föld kerek ségére következnek.« (*Lk 21,27*)” (*Bizonyágtételek*, I. köt., 253–254. o.)

Úgy tűnik, hogy mind közelebb kerülünk a fent említett első, súlyos válsághoz, ami a felgyorsuló végső események nyitánya,

kezdetre. A második világháború óta hetven évig volt viszonylagos béke a világon. A közelmúltban azonban ilyen újságcikkcímekkel és a cikkek tartalmát összegző feliratokkal találkozhattunk:

„Kitörhet-e a világháború? Közben sok erőfeszítés történik a hidegháborús tendenciák megfékezésére, tovább tart a háborús pszichózis fokozása.” (*Népszava*, 2017. augusztus 2., 7. o.)

„Ki üt vissza először? A több mint negyedszázaddal ezelőtt véget ért hidegháború óta nem rendezett a mostaniakhoz hasonló nagyságú hadgyakorlatokat a NATO, illetve Oroszország. Elemzők szerint egyre nagyobb a veszélye az incidensek bekövetkezésének.” (*Ki üt vissza először? HVG*, 2017. július 27., 30. o.)

Egy rövid hír október 18-áról: „Bármelyik pillanatban nukleáris háború robbanhat ki» – idézte az észak-koreai ENSZ-nagykövet helyettesét kedden a *The Guardian*. A diplomata az ENSZ leszerelése

si bizottsághoz intézte szavait, és hozzátette: Amennyiben az Egyesült Államok megtámadja Phentant, »nem menekül a súlyos büntetés elől.« (Népszava, 8. o.)

A világ jelenlegi nagyhatalmainak, de egyáltalán, államfőinek sorában alig találhatunk józan, felelős vezetőt. Valószínűleg csak a „szeleket visszatartó angyalokon” múlik (Jel 7,1–3), hogy még nem bonyolódott bele a világ egy ilyen iszonyú konfliktusba.

Chris Ferguson ünnepélyes keretek között aláírja a Közös Nyilatkozatot

---

2. Továbbra is jellemző a tanácsaltalanság a globalizált világ súlyos problémáinak a megoldását illetően. Hiába minden figyelmeztetés a környezetpusztulásra, a társadalmi egyenlőtlenségekre és az ebből fakadó robbanásveszélyre, az emberiség nem tud más civilizációs modellt kitalálni, mint a termelés és a fogyasztás növelése, a gazdaság ilyen jellegű felpörgetése. Egy tanulságos hír ezzel kapcsolatban:

„Ötmillió dollárt ajánlott fel a magyar származású svéd milliárdos, László Szombatfalvy annak, aki kitalál egy, a mostaninál működőképesebb rendszert a világ kormányainak együttműködésére... Létrehozott egy alapítványt is, melynek vagyona felét felajánlotta, hogy olyan globális problémák megoldásán dolgozzanak, mint a klímaváltozás, a háborúk, a túlnépesedés és az extrém szegénység. Május 24-ig kell benyújtani a pályázatokat, amiket egy

akadémikusokból álló nemzetközi bizottság bírál el.” (Vasárnapi Hírek, 2017. március 4.)

Sokat hallunk, olvashatunk arról, hogy nagy változások érnek a társadalmakban, Európában is, és szerte a világon. Egy algériai író, Boualem Sansal 2084 – A világ vége című, magyarul is megjelent regényében, ami meglehetősen nagy visszhangot keltett, ilyen képet fest a jövőről: „Totális teokráciát, vallási fundamentalizmuson alapuló istenállamot vetít előre” a jövő. (HVG, 2017. április 27., 40. o.)

---

3. Vallási területen is jelentős, szembetűnő fejleményekről értesülhettünk a média által:

a) A Lutheránus Világszövetség és a Metodista Egyházak Világtanácsa után a Református Egyházak Világközössége is csatlakozott július 5-én az úgynevezett Közös Nyilatkozathoz, ame-

lyet először a Lutheránus Világszövetség és a Katolikus Egyház írt alá 1999-ben, Augsburgban, majd a Metodista Egyházak Világtanácsának a képviselője is kézjegyével látta el 2006-ban:

„Németországban tartotta huszonhatodik nagygyűlését június 29. és július 7. között a Református Egyházak Világközössége (REV)... A szervezet képviselői július 5-én utaztak Wittenbergbe, ahol – az evangélikus templomban tartott közös ünnepi istentisztelet keretében – két jelentős ökumenikus egyezményt is aláírtak: egy Wittenbergi Tanúságtétel címet viselő dokumentumot, továbbá a református egyházak csatlakozását a megigazulástan katolikus–evangélikus konszenzusát rögzítő Közös Nyilatkozathoz...

A wittenbergi városi templomban a 145 evangélikus egyházat tömörítő Lutheránus Világszövetség nevében Martin Junge főtitkár, míg a 229 református egyházat képviselő REV nevében Chris

Ferguson főtitkár írta alá a *Wittenbergi Tanúságtétel* elnevezésű nyilatkozatot, amelyben a két egyház képviselői – a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulójához csatlakozva – megerősítik közös elhívásukat az egyházak megújulására és szövetségére...:

»Kötelezzük magunkat arra, hogy elmélyítsük a megigazulás közös értelmezését a teológiai kutatás, a tanítás és a bizonyágtétel terén – áll a hivatalos nyilatkozatban. – Amit már elértünk, és amire elköteleztük magunkat, azt mi, katolikusok, evangélikusok, metodisták és reformátusok a teljes közösségre való erőfeszítés és a világban tett közös bizonyágtételre való törekvés jegyében tesszük, ami Krisztus akarata minden keresztény számára.«” (*Evangélikus élet*, 82. évfolyam, 2017. július 16., 5. o.)

b) A Metodista Egyház és a Katolikus Egyház „kiengesztelődésének” erősödése:

„Ferenc pápa október 19-én délben találkozott a Konzisztórium teremben a Metodista Világtanács 52 fős küldöttségével, akiket nagy szeretettel köszöntött a katolikus–metodista teológiai párbeszéd kezdetének ötvenedik évfordulója alkalmából... Ferenc pápa utalt a katolikus–metodista párbeszéd teológiai bizottságának legújabb dokumentumára, mely a »felebarát megsegítését és az életszentséget szorgalmazza«. Örömmel fedezhetjük fel egymásban a Szentlélek működését, és

Isten más családtagjai is segíthetnek bennünket még közelebb kerülni az Úrhoz...» Nem beszélhetünk a szeretetről, ha nem imádkozunk együtt, és nem ápoljuk együtt a kiengesztelődést – mutatott rá Ferenc pápa. – Az ugyanis ajándék minden keresztény, de az egész világ számára is; a Szentlé-

illette megerősödésének a lehetőségét látja:

„Ferenc pápa szerint az egyház a misszionáriusok »migrációjának« köszönhetően terjedt el az összes kontinensen, attól a meggyőződéstől vezérelve, hogy a kereszténység egyetemes üzenete mindenkihez szól, akármilyen

A pápa és a Metodista Világtanács küldöttségének találkozásának egy pillanata

lek ajándéka, aki képes létrehozni a kiengesztelődésben az egység csodáját.« Végül a Szentatya, megköszönve a bizottság munkáját, annak a reményének adott hangot, hogy »egyszer majd a teljes egységben a kenyértörés közösségére is eljuthatunk.«” (50 éve a párbeszéd útján – A Metodista Világtanács küldöttségét fogadta a pápa, www.magyarkurir.hu)

c) Ferenc pápa az Európába irányuló migrációban is a vallásközi ökumené kiterjesztésének,

kultúrához tartozzon... A migránsok érkezése az európai egyházak számára lehetőséget kínál, egy új »misszionárius front« megnyitását, hogy a gyakorlatban is tanúsítsák a hitet, a keresztényi szeretetet, a könyörületeséget és a többi vallás iránti tiszteletet az ökumenikus párbeszéd jegyében.” (Ferenc pápa bővítené a migrációs útvonalakat, www.index.hu)

d) Magyarországon jelentős esemény volt a szeptember 16-án tartott protestáns nagygyűlés.

„A reformáció ötszázadik, jubileumi évében huszonnégy felekezet és szervezet képviselői vettek részt a budakeszi metodisták templomában szeptember 16-án tartott protestáns nagygyűlésen. A keresztény egység, a közös küldetés számtalan mai kérdését, témáját vetették fel az előadók...

A nagygyűlésen a következő közösségek képviseltették magukat: augsburgi magyar református gyülekezet, Biblia Szól Egyház, Budapesti Autonóm Gyülekezet, Dávid Sátora Gyülekezet, Golgota Gyülekezet, Hetednapi Adventista Egyház, Hungarian Ministries International, Keresztén Testvérgyülekezet, Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz), Magyarországi Baptista Egyház, Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa, Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Metodista Egyház, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Szabadkeresztény Gyülekezet, Magyar Pünkösdi Egyház, Magyar Reformátusok Világszövetsége, Mahanaim Gyülekezet, Müncheni Magyar Nyelvű Református Gyülekezet, Názáreti Egyház, Örömteli Magyarország Alapítvány, Sarokkő Gyülekezet, Szabad Evangéliumi Gyülekezet, Szívbunker Misszió és Gyülekezet.” (Evangélikus élet, 2017. október 8. 49. o.)

A következő közös nyilatkozatot írták alá:

„Mi, az 500 éves reformáció felismerésén tájékozódó, különböző korokban keletkezett feleke-

zetek, gyülekezetek, közösségek magyarországi és diaszpórában élő képviselői, hasznosnak látjuk, hogy közös gyökereinket és hitünket megvallva kinyilvánítsuk:

Hisszük a reformáció által újra felismert bibliai igazságot, hogy egyedül a kegyelemből való hit által van üdvösségünk (Ef 2,8) a Jézus Krisztusban (Jn 14,6), ahogyan azt a Szentírás hirdeti (2Tim 3,16).

Hisszük, hogy Jézus Krisztus uralma alatt az egyház egy test (Ef 4,15–16), és ennek a »Krisztus-testnek« mai megjelenéséért minden keresztény felekezet a maga területén felelős, hogy az Isten országa – mely nem szemmel láthatóan jött el a világba (Lk 17,20–21) – szeretet által munkálkodó hitünk révén (Gal 5,6) egyre inkább látható legyen. Meggyőződésünk, hogy ez a körülöttünk élők erkölcsi felemelkedését is magával hozza.

Hisszük, hogy felelősek vagyunk egymás terheinek hordozásáért (Gal 6,2), különösen a szenvedő egyházrészekkel (1Kor 12,26) való közösségvállalásért. Kötelességünk a hitükért üldözött és hátrányosan megkülönböztett keresztényekkel vállalt szolidaritás.

Hisszük, hogy a krisztusi szeretet egymás kölcsönös elfogadását is jelenti minden keresztény felekezet, közösség, gyülekezet (a legkisebbtől a legnagyobbig) és az egyes keresztények számára. Ennek áldása és ígérete krisztusi küldetésünk és bizonyágtételünk eredményessége mások irányába is (Jn 17,20–23). Legyen ezért is »Egyedül Istené a dicsőség!« (Protestáns nagygyűlés volt Budakeszin, <http://www.evangelikus.hu>)

A nyilatkozat harmadik bekezdése, csaknem nyílt szóval, a földi Isten országa várakozást fogalmazza meg Krisztus köze-

A nyilatkozatot aláírók közös imája a magyarországi protestáns nagygyűlésen

li visszajövetelének a reménysége helyett. (A Lk 17,20–24-ben foglaltaknak csak az első felét idézi a nyilatkozat, a 24. verset már nem veszi figyelembe.) Megdöbbenő, hogy nem ismerték fel ezt az aláíró egyházak, vagy pedig meggyőződésük ellenére is aláírták, a többséghez igazodás jegyében. „Erkölcsei felemelkedést” is vizionál a nyilatkozat az alábbi világos igei kijelentések ellenében: 2Tim 3,1–5; Mt 24,12.37; Lk 17,28.

e) A korszellemhez igazodás jegyében újabb protestáns egyház járult hozzá az egynemű párok egyházi esketéséhez:

„Ezentúl a Norvég Evangélikus Egyház lelkészei – összhangban több más külföldi protestáns felekezettel – azonos neműeket is összeadhatnak... Ez magával hozza a nem semleges liturgikus nyelvezetet is, úgyhogy például kikapnak a szertartásból a menyasszony és a vőlegény szavak. A francia protestánsok és az amerikai presbiteriánusok 2015-ben fogadták el a melegházasságot, most a norvégok 73 százalékát magába foglaló egyház is megtette ezt.” (Melegházasság: A norvég evangélikus egyház is belement, *mno.hu*)

f) Lapzárta után került sor egy újabb, igen jelentőségteljes eseményre. Szükséges, hogy figyelemmel kövessük az erről szóló híradásokat:

„Október 27-e és 29-e között a Szentszék és a Comece, az Európai Unió Püspöki Konferenciájának Bizottsága szervezésében »Újragondolni Európa jövőjét – Keresztény hozzájárulás az európai terv jövőjéhez« címmel nagyszabású konferenciát tartanak a Vatikánban.

A háromnapos tanácskozás középpontja lesz október 28-a, szombat, amikor Ferenc pápa üzenettel fordul a találkozón 350 résztvevőjéhez. Az eseményen 28 európai ország politikusai mellett bíborosok, püspökök, nagykövetek és a tudományos élet képviselői is jelen lesznek.” („Újragondolni Európa jövőjét” – európai püspökök és politikusok találkozója a Vatikánban, <http://hu.radiovaticana.va>)

4. Sűrű természeti katasztrófák tették nyilvánvalóvá az ökológiai egyensúly megbomlását, a globális felmelegedés súlyos következményeit. Hosszú lenne felsorolni ezeket – a kaliforniai és portugáliai tűzvészeket, a Közép-Amerikát és az Amerikai Egyesült Államokat sújtó hurrikánokat, az ázsiai árvizeket, az Európában halálos áldozatokat is követelő súlyos viharokat, a mexikói, igen erős, nagy károkat okozó földrengéseket, illetve az Antarktiszról leszádkadt jégtömböt azonban mindenképpen említenünk kell.

Igazat kell adnunk annak az idős erdélyi testvérnek, akitől az elmúlt nyáron ezt hallottam: „Én most már minden nap kérem a jó Istentől imádságomban, hogy földrengéstől, árvízről, tűzvészről mentse meg.” Helyénvaló, ha hálaadó imáinkban nem felejtjük el megköszönni a jó Istennek, hogy természeti katasztrófa nem sújtott minket. Ez ugyanis ma már nem természetes, bármikor, bárhol, bármi megtörténhet.

5. Jézus Noé napjaihoz hasonlította az eljövetele előtti világot, amelyet az Írás így jellemez: „Betelt a föld erőszakkal.” (1Móz 6,11) **Az elmúlt negyedév során szinte hihetetlen mértékben nőtt az erőszakos cselekmények száma.** Nemcsak a bevándorlók követtek el ilyen cselekedeteket, hanem európaiak és amerikaiak is. Beteljesedik az, amiről Ellen White több mint száz évvel ezelőtt írt: a véghez közeledve „biztonságot sehol, semmiben nem találhatunk”.

Összeállította: Vankó Zsuzsa

Emlékezés a helyszínen a Las Vegas-i mészárlás után

MIÉRT OLYAN FONTOS, HOGY MINDEN GYÜLEKEZETI TAG BEKAPCSOLÓDJON AZ EGÉSZSÉGÜGYI MISSZIÓBA?

A januárban megalakult egészségügyi osztály céljai között szerepel, hogy rendszeres alkalmakat biztosítson gondolatok, tapasztalatok megosztásához, a közös tervezéshez és továbbképző előadásokhoz. Ennek jegyében tartottuk 2017. május 14-ei konferenciánkat. Ennek kezdő áhítatát most írott formában is közzétesszük.

„Eljött az idő, hogy minden gyülekezeti tag kivegye részét az egészségügyi missziómunkából.” (*Bizonyságtételek*, VII. köt., 62. o.)

A mai konferencia áhítatán egy fő kérdést szeretnék felvetni: Miért szükséges, hogy mindenki komolyan vegye az egészségügyi munkát, és abba bekapcsolódjon? E kérdésre válaszolva több érvet is megfogalmazhatunk.

JÉZUS PÉLDÁJA. Figyeljük meg, hogyan munkálkodott Jézus: „*És bejárta Jézus az egész Galileát, tanítva azok zsinagógaiban és hirdetve Isten országának evangéliumát,*

és gyógyítva a nép között minden betegséget és minden erőtlenséget. És elterjedt az ő híre egész Szíriában: és hozzávitték mindazokat, akik rosszul voltak, a különféle betegségekben és kínokban sínylődőket, ördögösöket, holdkórosokat és gutaiütötteket; és meggyógyította őket. És nagy sokaság követte őt Galileából és a Tízvárosból és Jeruzsálemből és Júdeából és a Jordánon túlról.” (Mt 4,23–25) Jézus példája egy üzenetet hordoz: nem elég önmagában az evangéliumhirdetés, személyes szolgálattal kell összekapcsolni az igehirdetői munkát. E két dolog: a szó és a tett, az ige és a gyakorlati segítségnyújtás együttese volt tehát Jézus szolgálatainak titka. Mindez számunkra is követendő példa: „Csak Krisztus módszere vezet igazán eredményre az emberekkel való kapcsolatfelvételben. A Megváltó az emberek között mozgott, mint aki a javukat akarja. Együttérzést tanúsított, szolgálatával megadta, amire szükségük volt és elnyerte a bizalmukat. Azután így szólt: Kövessetek engem!” (*A nagy Orvos lábnyomán*)

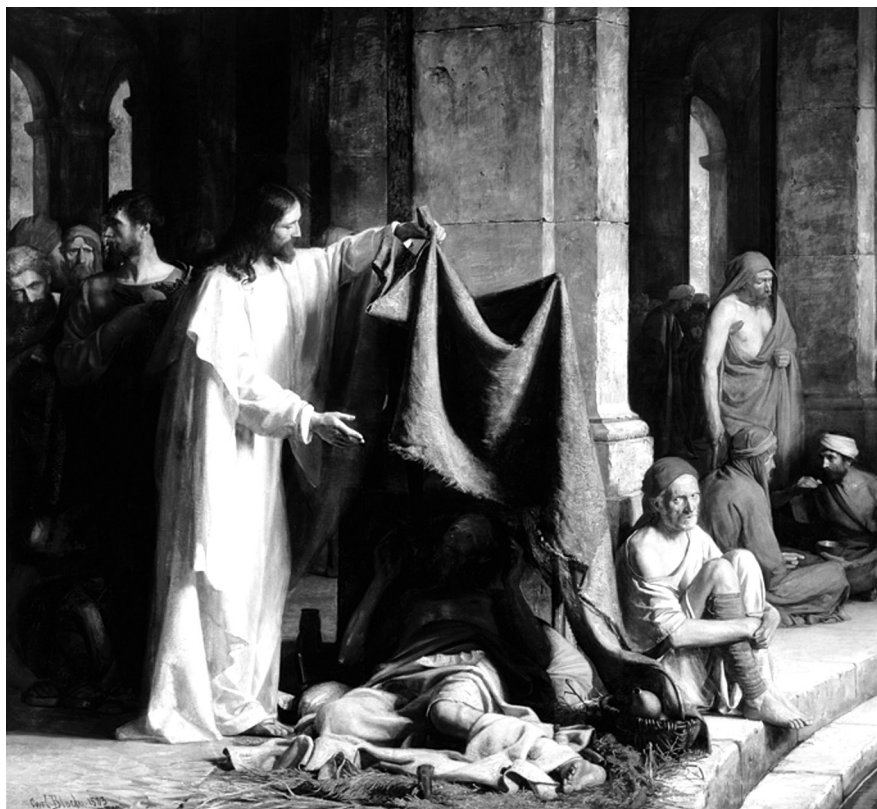
Ma is csak így – a bizalom megnyerése után – juthat el a szívig az életmentő üzenet. Éppen erre a célra adta Isten az egészségügyi üzenetet. Jézus példáját követve keressük meg mi is a tes-

ti-lelki problémákkal küszködő embereket!

A VÉGIDŐ ÉRVE. A körülöttünk sokasodó jelek egyre inkább arra intenek, közel van már a földi történelem vége; egyre kevesebb idő áll rendelkezésre mind a személyes felkészülésre, mind a ránk bízott munka elvégzésére. Idézem Jézus szavait: „*A fügefáról vegyettek pedig a példát; mikor ága már zsendül és levelet hajt, tudjátok, közel van a nyár. Azonképpen ti is, amikor mindezeket látjátok, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtó előtt.*” (Mt 24,32–33) Gondoljuk át, mi mindent láthatunk ma körülöttünk? Egy széthulló, válságoktól meggyötört világot: globális felmelegedést, ökológiai összeomlást, sokasodó természeti katasztrófákat, migrációt, nemzetek közötti feszültségek fokozódását stb. Szemléljük a próféciák beteljesedését a politika és a vallás összefonódásában is.

Az egészségügyi üzenet két területen nélkülözhetetlen a végső időben élők számára.

Először is a személyes megszentelődésünk munkálásában. Tudjuk, hogy rendkívüli magaslatozatok kell elérnünk, a szentség különleges fokára kell eljutnunk. Emberileg nézve lehetetlen célt kell elérnünk: „*Itt van a szenteknek békességes türeése, itt, akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét!*” (Jel 14,12) Lehet, hogy valaki vágyik erre, de ha nem vesz igénybe minden Isten által küldött segítséget, nem érheti

el. A Jóisten az egészségügyi üzenetet azért küldte, hogy megtartása által tiszta idegrendszerre, gondolkodásra tegyen szert. Ennek hiányában valóban elveszíthetjük az üdvösséget. Olyan ez, mintha egy sportoló azért veszítene, mert nem tartott be minden szabályt, nem vette elég komolyan a küzdelmet.

Másodsorban a körülöttünk élő, veszendő emberek eléréséhez és megmentéséhez egy rendkívüli eszköz az egészségügyi üzenet: Ellen G. White „éknék”, „jobb kéznek” is nevezi. Milyen találó hasonlatok ezek! Ez az, ami emberekhez közel hatolhat, ami utat készíthet az evangélium számára. Látjuk, hogy egyre nehezebb megközelíteni az embereket – bezárkózás, bizalmatlanság jellemző, félelmek lesznek úrrá a szíveken. Érdemes megfontolnunk a következőket: „Azt kell mondanom

neked, hogy az evangelizációt illetően nemsokára csak egészségügyi misszióunkát végezhetünk.” (Evangelizás, 245. o.) Sokszor tapasztaljuk, ez az idő már eljött: az emberek egyre inkább csak egészségügyi kérdésekkel lehet megközelíteni. Ez az „ajtó” marad legtovább nyitva az evangelizációs munkában.

A REFORMÁCIÓ ÉRVE. Nemrég volt alkalmam áttanulmányozni a reformáció bibliai példáit: Illés, Josafát, Ezékiás, Jósias, Nehémiás életét vizsgáltam meg. Az általuk vezetett reformációban mindig ott volt két mozzanat: 1. Egy ma általi felismerés: valamiben eltértünk az Isten törvényétől. 2. Tettek, gyakorlati lépések.

Minden reformációra igaz volt, hogy kevés, legtöbbször egy-két ember indította el, de aztán kiterjedt, és az egész nép bekapcsoló-

dott, megtette a maga részét. Csak így lehetett belőle mélyreható változás és reformáció.

Ugyanezt tették az adventmozgalom kezdetén is: voltak felismerések, például a dohány, kávé, disznóhús káros hatásaival kapcsolatban, ezt azonnal gyakorlati megvalósítás követte. Mindezt – találóan – egészségügyi reformnak nevezték el.

Ma is van mit reformálni az életünkben: nemcsak a táplálkozás, hanem a nyolc alapelv többi elemét illetően is. Tegyük fel a kérdést magunknak: Követjük-e a lehető legideálisabb étrendet? Menyit mozgunk naponta? Mennyi időt fordítunk pihenésre? Mit gondoltok, van oka annak, hogy a mi köreinkben is aratnak a civilizációs betegségek, terjed a depresszió, megjelennek a függőségek? Hogyan is tudnánk mi más embereket a jó Istenhez vezetni, ha a mi életünkben nem működnek azok az elvek, amiket hirdetünk? Hogyan lehetünk így hitelesek? Tanuljunk a régi korok reformátoraitól, akiknél a lelki megújulás és a gyakorlati reformáció mindig együtt járt!

Az egészségügyi misszió tényleges evangéliumhirdetés

Elmondható, hogy az, aki egészségügyi munkát végez, két szinten is evangéliumot hirdet.

Az első szint: Az egészségügyi misszió önmagában is evangéliumot ad át. Az igazi egészségügyi misszióban sohasem válik szét a gyakorlati segítségnyújtás és az evangéliumhirdetés. Gondoljunk újra Jézus példájára: együtt gyó-

gyította a testet és a lelket. Megfontolandó a következő idézet: „Az egészségügyi misszió a szenvedések alóli szabadulás örömeit adja át az emberiségnek, ekként az evangéliumhirdetés élharcosává válik. Az egészségügyi munka nem más, mint Jézus Krisztus könyörületének kinyilatkoztatása, az evangélium gyakorlati megvalósítása.” (*Medical Ministry*, 13. fejezet) Azzal, hogy bekapcsolunk ebbe a munkába valamilyen területen – talentumaink szerint – az evangéliumot hirdetjük. Gondoljunk arra, hogy egy főzőkör megtartása, egy egészségügyi sorozat vagy egy ilyen témájú beszélgetés is evangéliumhirdetés lehet a fentiek értelemben!

A második szint: Az egészségügyi üzenet „jobb kézként” szer-

ves része az „örökkévaló evangélium” hirdetésének. „Ez a munka ugyanazt jelenti a hármaskör üzenet számára, mint amit a jobb kar a test számára.” (*Igehirdetések és beszédek*, 2. kötet, 141. o.) Gondoljunk arra, hogy a mai kornak szóló hármaskör üzenetnek milyen hatalmas szakadékot kell áthidalnia! Mennyire másfajta dolgok foglalkoztatják ma az embereket! Az egészségügyi misszió tehát előkészíti a szívet az evangélium befogadására: egyrészt fizikailag alkalmassá teszi az elmét az evangélium megértésére, másrészt segít az előítéletek eloszlatásában, megnyeri a bizalmat, válaszfalakat bont le. Semmi sem képes erre ilyen hatékonyan.

Mekkora könnyelműség és rövidlátás lenne mellőzni az egész-

ségügyi üzenetet, amit Isten küldött számunkra személyes szolgálatunk támogatása céljából! A jó Isten segítsen, hogy valóban be tudjunk kapcsolódni e munkába!

„Az Úr Isten lelke van én rajtam, azért, mert fölment engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy beköszömm a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást és a megkötözötteknek megoldást; hogy hirdessek az Úr jókedvének esztendéjét és Istenünk bosszúállása napját; megvigasztaljak minden gyászolót. Hogy tegyek Sion gyászolóira, adjak nekik ékességet a hamu helyett, örömmel kenetét a gyász helyett, dicsőségnek palástját a csüggedt lélek helyett, hogy igazság fáinak neveztessenek, az Úr plántáinak, az Ő dicsőségére!” (Ésa 61,1-3)

A 2018-as első félév turnusainak időpontjai

DÁTUM	TURNUS
Január 15–25. (10)	Betegturnus
Január 28. – február 2. (5)	Képzés
Február 12–22. (10)	Betegturnus
Március 5–15. (10)	Betegturnus
Április 2–12. (10)	Betegturnus
Április 23. – május 3. (10)	Betegturnus
Május 14–24. (10)	Betegturnus
Június 4–14. (10)	Betegturnus
Június 17–22. (5)	Házi gyógymódok képzés

(10) = hétfő–csütörtök (5) = vasárnap–péntek

A betegturnusokon részt vevő betegek száma: max. 8-9 fő;
a turnusok részvételi díja: 10 000 Ft/fő/éjszaka

A „Házi gyógymódok” képzésen résztvevők száma max. 12 fő;
a részvételi díj: 7000 Ft/fő/éjszaka

Helyfoglalás: Mivel férőhelyek csak korlátozott számban állnak rendelkezésre, kérjük, mielőbb tegye meg jelentkezését!

ELEKI ÉLETMÓDKÖZPONT

5742, Elek, Kossuth utca 54.
www.elekieletmodkozpont.hu

Jelentkezés:

06-20/400-8646, 06-66/240-610
elekivendeghaz@gmail.com

További információért
forduljon hozzánk
bizalommal!

A Bizonyágtételeket olvasva

A LEGNAGYOBB SZÜKSÉGLET

„Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek; moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál.” (Zsolt 51,9)

Mindannyiunk legnagyobb és legsürgősebb szükséglete az igaz istenfélelem újjáéledése. A legfontosabb feladatunk, hogy erre törekedjünk. Komoly erőfeszítést kell tennünk az Úr áldásának elnyeréséért, nem azért, mert Isten nem akarja adni, hanem azért, mert mi nem vagyunk képesek elfogadni. Mennyei Atyánk jobban szeretné a Szentlelket adni azoknak, akik kérik, mint ahogy földi szülők adják jó ajándékaikat gyermekeiknek. A mi dolgunk, hogy bűnvallással, megalázkodva, bűnbánattal és komoly imával teljesítsük azokat a feltételeket, amelyek Isten ígéreteihez fűződnek, hogy kiárasztassa ránk áldásait.

Újjászületést csak az imánkra adott válaszbán remélhetünk. Ha az emberek nélkülözik Isten Szentlelkét, nem értékelik az Ige hirdetését sem, de amikor a Lélek hatalma megérinti szívüket, az előadások nem maradnak hatás nélkül. Isten szavának tanítása és Lelkének befolyása vezet józan belátásra azokat, akik összejöveteleinket látogatják. Értékes tapasztalatokat fognak nyerni, és hazatérve képesek lesznek egészséges befolyást árasztani.

Vannak régi hívők, akik tudják, hogy mit jelent Istennel imában egyesülni és átélni a Szentlélek kitöltését. Azonban sokuknál ez a tapasztalat nem gyümölcsozik a tettek mezején. Vajon ki fogja helyüket betölteni? Mi a helyzet a felnövekvő nemzedékekkel? Megtértek Istenhez? Tudatában vagyunk a mennyei szentélyben folyó munkának, vagy valami kényszerítő erő indítására várunk a gyülekezetben, mielőtt felkelnénk? **Azt reméljük, hogy az egész egyház feléled? Az az idő sohasem jön el.**

Vannak olyan személyek a gyülekezetben, akik nem tértek meg, és akik nem egyesülnek a komoly, állhatatos imában. Meg kell kezdenünk a személyes munkát. Többet kell imádkoznunk és kevesebbet beszélnünk.

(*Review and Herald*, 1887. március 22.)

IMA A SZENTLÉLEK KITÖLTÉSÉÉRT

„Amiképpen te küldtél engem e világra, úgy küldtem én is őket e világra; és én érettük odaszentelem magam, hogy ők is megszentelteké legyenek az igazságban. De nemcsak érettük könyörgök, hanem azokért is, akik az ő beszédükre hisznek majd én bennem.” (Jn 17,18–20)

Mennyei Atyám! Úgy jövök most hozzád, ahogy vagyok: szegényen, nélkülözve és Benned bízva. Arra kérek, hogy add meg nekem és ennek a népnek a kegyelmet, mely tökéletesíti a keresztény jellemet. Uram, meg fogod-e szánni ezt a népet? Világíts be fényed szívünk kamráiba és lelkünk templomába! Megváltóm, te véredet adtad örökségedért váltságul, hogy győzőkként léphessenek be Isten országába, ahonnan sohasem kell kijönniük. Áldd meg azokat, akik jelezték vágyukat, hogy Neked akarnak szolgálni! Áraszd ki rájuk lelkedet!

Arra kérek, mennyei Atyám, áradjon ki Lelked erre a népre. Tedd nyilvánvalóvá megváltó szándékodat! Érintsd szívüket, és tedd nagyon szelíddé őket! Szentlelked által lágyítsd meg őket, és segís nekik észrevenni a munkát, melyet el kell végezniük szomszédaikért és a körülöttük szenvedő lelkekért! Ó, ébreszd rá őket felelőségükre! Bár megmosnák jellemruháikat, és megfehéritenék a Bárány vérében! Átöleled-e őket kegyelmed karjaival? Kérleld őket Szentlelked indításai által, hogy próbálják meg kiárasztani fényüket azokra, akik még nem ismerik az igazságot! Tedd rendbe egyházadat, ó, Uram, hogy munkálkodjanak a lelkekért!

Megváltóm, nyilatkoztasd ki magad ennek a népnek! Fejezd ki irántuk való szeretetedet! Ó, tedd meg ezt! Tartsd meg népedet, hogy Sátán ne kényszerítse rájuk akaratát és útjait! Segíts nekik, hogy áttörjenek minden ellenálláson, és végül Isten városában letehessék koronáikat Jézus lábai elé, akinek nevét minden dicsőség megilleti. Ámen.

(*Review and Herald*, 1908. július 16.)

Seneca gondolataiból

Nincs senki, aki másnak használva magának ne használt volna.

A helyes cselekedetnek az a díja, hogy megtettük.

A bölcsesség nem emlékezik jobban a sértésre, mint a neki tett szolgálatra.

Kérded, mi felejteti el velünk a kapott jót? A vágy arra, amit csak ezután kell kapnunk.

Nincs veszélyesebb gyűlölet annál, ami a megcsúfolt jó-tett miatti szégyenérzésből ered.

Az, hogy hálás embert találj, megéri, hogy hálátlanokat is próbára tégy.

Az ártalmas dolgok sosem tartanak mértéket.

A bűnök őszintén sohasem kezeskednek.

A jó emberben nem a rossz csökkent meglétét tapasztalom, hanem teljes hiányát.

Az olvasást egy percre sem hagyom abba.

Nem szabad *csak* írni vagy *csak* olvasni: az egyik – az írás – mogorvává tesz, kimeríti energiáinkat, a másik felold és kilúgoz. Váltakozva kell folyamodnunk ehhez és ahhoz, szabályoznunk az egyiket a másikkal, hogy ami az olvasás során összegyűlik, azt az író formába öntse.

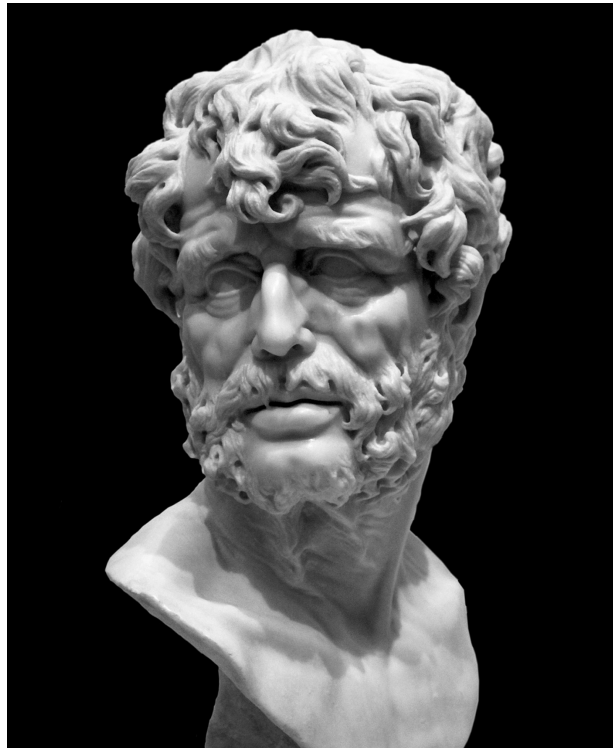
Hogy mi *lesz*, azt nem tudom, hogy mi *lehetséges*, azt tudom.

A megkívánt dolgok legokosabb mértéke: nem annyit elvenni, amennyit akarsz, hanem annyit, amennyi megillet.

„Ó, milyen tudós ember!” Elégedjünk meg ezzel az egyszerűbb ranggal: „Ó, milyen jó ember!”

Bölcs lehetsz parádé nélkül, gyűlölködés nélkül is.

Ha le akarod vetkezni vétkeidet, nagy ívben térj ki a vétkezes példák elől.

Lucius Annaeus Seneca (Kr. e. 4. – Kr. u. 65.)

Cselekedj, ne csak csevegj, s ne csak a hallgatók mulatóságára bűvészkedj a szavakkal, hanem a lelket eddzed, és szilárdítsd a fenyegetésekkel szemben.

Nem azért nem merünk belevágni valamibe, mert nehéz, hanem azért nehéz, mert nem merünk belevágni.

A szabadságot ingyen nem lehet megkapni. Ha sokra tartod, minden mást kevésre tarts.

Nincs, aki ne lenne elég erős ahhoz, hogy ártson.

A hallgatóság nagy részéről látható, hogy számára a filozófus iskolája a tétlenség tanyája.

Kevesen tudták hazáig vinni azt, amit megértettek.

A test legjobb illata az, ha nincs illata.

Hogyan lehet bebizonyítani a gondolatokról, hogy eredetiek? Megmondom: úgy kell cselekedned, ahogy beszélsz. Ahol az értelem számára nincs hely, nincs jó sem.

REFORMÁTOROK ÉS HITEHAGYÁS

Miért küldött reformátorokat Isten az egyházba? Ki mondható igazi reformátornak?

A hitehagyás, a hűtlenség akkor következik be, ha a vezetők, prédikátorok és gyülekezeti tagok elkezdik figyelmen kívül hagyni Isten irányítását és törvényeit. Kezdetben befogadják ugyan az igazságot, de továbbhaladva emberi elképzeléseket, okoskodásokat követnek, amelyek idővel feltételezésekhez, végül engedetlenséghez vezetnek. Ezután elméjükben kialakul a Biblia és a prófétaság Lelke világos tanításaival való szembenállás. Az emberi bölcsesség válik istenükké. A sötétség világossággá változik, a világosság sötétséggé. Figyeljük meg, mit mondanak erről az ihletett tanácsok:

„Azok, akik megfogadják a Salamon hitehagyásában rejlő intést, óvakodnak attól, hogy megtegyék az első lépést a Salamont elbuktató bűnök felé – csak a menny akarata iránti engedelmesség óvja meg az embert a hitehagyástól. Isten nagy világosságot és sok áldást árasztott az emberre. Ha ezt a világosságot és sok áldást nem fogadja el, semmi sem védi meg az engedetlenségtől és a hitehagyástól. Amikor azok, akiket Isten magas állással és felelős megbízatással tisztelt meg, Tőle elfordulva emberi bölcseségre építenek, akkor világosságuk sötétséggé változik. A rájuk bízott képességeik saját csapdájukká válnak.” (*Próféták és királyok*, 83. o., eredeti számozás)

„Korunkban a hitszegés és hitehagyás szelleme érvényesült, amelyet tisztánlátásnak neveznek, mert állítólag ismerik az igazságot. Ez valójában csak vak elbizakodottság. Emberi elméleteket dicsőítenek, és Isten, valamint törvénye helyére teszik őket. Sátán engedetlenségre csábítja az embert. Azt ígéri, hogy engedetlenségével szerzett szabadsága és függetlensége nyomán az ember olyan lesz, mint Isten. Azt látjuk, hogy az emberek Isten világos kijelentéseivel szemben foglalnak állást, és bálványimádóan az isteni kinyilatkoztatás fölé helyezik az emberi bölcses-

séget. Alkalmazkodnak a világ szokásaihoz, és azonosulnak elveivel. Ez annyira elhomályosítja értelmüket és megzavarja gondolkodásukat, hogy szinte már nem tudnak

különbséget tenni a világosság és sötétség, az igazság és tévedés között. Olyan messzire távolodnak el a helyes úttól, hogy néhány úgynevezett filozófusnak a véleményét megbízhatóbbnak tartják a Biblia igazságainál. Úgy tűnik, hogy Isten Igéjének kérlelései és ígéretei, valamint az engedetlenség és a bálványimádás ellen meghirdetett ítéletei nem érintik szívüket. Azt a hitet, amely Pált, Pétert és Jánost áthatotta, idejétmúltnak, titokzatosnak tartják, amely nem méltó modern gondolkodók felfogásához.” (*Próféták és királyok*, 178. o.)

Az egyház történetében, a nagy küzdelem korszakain át hitehagyást hitehagyás után találunk. Tragikus, hogy csak néhány tiszta foltot láthatunk a múlt eseményeire visszatekintve.

Minden hűséges reformátor azért kezdte el munkáját, mert Isten Lelke meghívta arra, hogy a bűnt megrovásban részesítse. Elhívásuk Isten szent szavára és törvényének igazságos voltára alapozódott. Tudták, nincs megváltás a törvény cselekedetei nélkül, amely csak a Jézusba vetet hit általi megigazulás által nyerhető el. Az ő hitük adott nekik erőt életükben a bűn legyőzéséhez.

Ez a hit, a Jézus hite munkálkodott bennük napról napra, ez bátorította őket Isten iránti szolgálatkészségre, ez készítette őket minden megismert igazság iránt engedelmségre. Ez a hit biztosította a naponkénti kapcsolatot Krisztussal abban a küzdelemben, amelyet szüntelenül meg kellett vívniuk, és segített győzniük a bűn felett. Így ők valóban a Magasságos fiaivá és leányaivá lettek. Félelmet nem ismertek, amikor képviselték a jelenvaló igazságot, el-lene álltak a tévedéseknek és a hitehagyásnak.

Reformátorokká váltak, nem a saját döntésük, hanem az Úr elhívása alapján. Szabadok voltak a test gyengeségeitől. Érzelmek és szenvedélyeik felett mindig tudtak uralkodni, készek voltak önmagukat ellenőrzés alatt tartani, célkitűzésük Isten terveinek

és rendelkezéseinek állhatatos követése volt. Megalkuvás nélkül követték az összes megismert igazságot, jellemükben kiábrázolódott Isten képmása. Mesterük használni tudta őket arra, hogy bemutassák az Ő szeretetét, irgalmát, igazságosságát a megalkuvó egyház és az elveszett világ számára. Hasonló teremtmények voltak, emberi gyengeségekkel is küzdöttek. A történelem megörökítette kudarcaikat is. Azonban ne felejtjük el, nekünk Jézus Krisztus jellemét kell tükröznünk ahhoz, hogy elnyerjük az élő Isten pecsétjét. „Isten pecsétjét csak azok fogják elnyerni, akik Krisztushoz hasonló jellemmel bírnak.” (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 7., 970. o.)

„A világon mindenki az Úr tulajdona a teremtés és a megváltás jogán. Minden ember életéért áll a törvényszék előtt. Megadta-e Istennek, ami az Istené? Átadott-e Istennek mindent, ami megvásárolt tulajdonaként az Úr? Akik osztályrészükként értékelik az Urat, azok az Ő ellenőrzése alatt állnak s magukra veszik jelét, Isten pecsétjét, mely az Úr különleges tulajdonának bizonyítja őket. Krisztus igazságossága jár előttük, és az Úr dicsősége követi őket. Az Úr megvéd mindenkit, aki az Ő jelét viseli magán (2Móz 31,12–17).” (Uo., 969. o.)

Az egyház majdnem mindig támadta a reformátorok munkáját. Csak néhány halt meg közülük természetes halállal. A tanítványok mindegyikének erőszakos halállal kellett szembenéznie, kivéve Jánost. Sokan közülük az egyház keze által haltak meg, beleértve Jézust is. Szeretett Jézusunk megdöbentő megrovásban részesítette az akkori egyházat (lásd Mt 23. fejt.).

Ellen White leszögezi a *Válogatott bizonyágtételek* I. kötetének 121. oldalán, hogy a legnagyobb szük-

sége az egyháznak a megújulás és a reformáció. Miért? Az ihletett sorok megadják erre a választ – a hitehagyás miatt.

„A krisztusi élet fejlődését a növekvő alázat jellemzi, az pedig a növekvő ismeret eredménye. Aki egy Krisztussal, az eltávolodik minden bűntől. Isten félelmében hirdetem nektek: tudtomra adták, hogy sokan közületek nem fogják elérni az örök élet mértékét, mert hamis alapokra építenek. Isten magatokra hagy benneteket, „hogy megalázzon, próbára tegyen, megvizsgálja szíveteket”. Elhanyagoljátok a Szentírást. Lenézitek és elvetitek a Bizonyágtételeket, mert megfeddi dédelgetett bűneiteket, s megzavarja önteltségeket. Amikor valaki a szívébe zárja Krisztust, akkor az Ő képmása tör felszínre az életében.” (*Bizonyágtételek*, V. köt., 49. o., eredeti lapszámozás szerint.)

„Napról napra, éjszakáról éjszakára sajog a szívem a gyülekezeteinkért. Sokan visszafelé fejlődnek. »Az igaz ember útja egyre világosabb, míg fényes nappal nem lesz.« (Péld 4,18) Az igaz ember mindig előre és felfelé menetel. Lépésről lépésre halad kegyességben, erőben és dicsőségben. Ez minden gyülekezeteink kiváltsága. De mennyire más az állapotunk! Isteni világosságra van szükségünk, feltétlenül irányt kell váltanunk. Tudom, miről beszélek. Ha nem válnak igazán keresztényé, akkor elgyengülnek, növekedni fog közöttük a széthúzás, és sok embert vezetnek a kárhozatba.

Annyit mondhatok csak, vegyétek komolyan az Istentől nyert világosságokat, s kövessétek azt, bármi áron! Ez az egyedüli biztonságotok. Legyen egyetértés soraitokban! Bárcsak segítene az Úr megjavulnotok, még ha meg is kell feszíteni magatokat! Gyűjtsétek össze a világosság eddig elveszett sugarait! Gyűjtsétek össze szelíden, reszketve, félve! Az ősi Izráel bűne az volt, hogy semmibe vették Isten kinyilatkoztatott akaratát, s a maguk útján jártak, amerre meg nem szentelt szívük vezette őket. Lábuk nyomát gyakran követi Isten mai népe, pedig minderre ugyanolyan rosszállással tekint az Úr.” (*Bizonyágtételek*, V. köt., 93–94. o., eredeti lapszámozás szerint.)

A *Bizonyságtételek* V. kötetében Ellen White közzé teszi a hírességet az egyház visszafejlődését és hítelességét, amely tökéletesen megegyezik azzal, amely a régi egyházban is jelen volt. (Lásd 72–77, 93–94, 99, 160, 217, 226, 297, 456, 535, 601. o.)

Az alábbi felhívás az 1882. május 30-ai, healdsburgi (California) tábor-összejövetelre, felolvasásra készült. Írója (Ellen White) távollétében ösztönzést érzett, hogy a gyülekezet számára eljuttassa ezeket a figyelmeztetéseket és utasításokat.

„Szomorúság tölt el, ha népünk állapotára gondolok. Nem az Úr zárta be előttünk az eget, hanem szüntelen visszaéléseink választanak el minket Istentől. Büszkeség, irigység, a világ szeretete él szívünkben, anélkül, hogy száműzetéstől vagy kárhoztatástól tartana. Súlyos bűnök, elbizakodottság láthatóak köztük. Mégis az az általános nézet, hogy állapotunk virágzó, s béke és lelki jólét jellemzi a gyülekezetet. A gyülekezet elfordult vezetőjének, Krisztusnak a követésétől, s most következetesen Egyiptom felé vonul vissza. Mégis csak kevesen riadnak fel és döbbennek meg a lelkierő hiánya miatt. Az Isten Lelke bizonyságtételeiben való kételkedés, sőt hitetlenség erjeszti mindenfelé a gyülekezeteinket. Sátán akarta ezt. A lelkészek, akik Krisztus helyett önmagukat prédikálják, ők akarják ezt. Nem olvasnak, és nem becsülik a *Bizonyságtételeket*. Isten szól hozzátok. Világosság ragyog Igéjéből és a *Bizonyságtételek*ből, de mindkettőt megvetitek, mindkettőt semmibe veszitek. A következmény nyilvánvaló: hiányzik közülünk a tisztaság, az odaadás és a komoly hit.” (*Bizonyságtételek*, V. köt., 217. o.)

Mi Isten üzenete az egyház részére ma? „*Kiálts, ne sajnáld a torkod! Harsogjon hangod, mint a kürt! Mondd meg népemnek, hogy mi a bűne, Jákob házának, hogy mi a vétke!*” (Ésa 58,1)

„Ezekben a félelmetes időkben, közvetlenül Krisztus második eljövetele előtt, Isten hű ígértőinek még Keresztelő Jánosnál is élesebb bizonyosságot kell tenniük. Felelős, fontos munka áll előttünk. Akik simán szólnak, azokat Isten nem ismeri el pásztoraiknak. Félelmetes gyász következik rájuk.” (*Bizonyságtételek*, I. köt., 321. o.)

Ahogy az egyház ellene állt a reform szónak a múltban, és üldözte Isten reformátorait, ez fog megtörténni újra:

„Értenünk kell az időt, amelyben élünk. Jelenleg félig sem értjük azt. A szívem beleremeg, amikor arra gondolok, milyen ellenséggel kell szembeszállnunk, és mennyire készületlenek vagyunk erre. Isten újra és újra elém tárta, hogy Izráel gyermekeinek küzdelme és közvetlen Krisztus első eljövetele előtti magatartása Isten népének a helyzetét ábrázolja Krisztus második megjelenése előtt. Az ellenség igyekezett megragadni minden alkalmat arra, hogy irányítása alá vonja a zsidók gondolkodását, és ma is Isten népének megvakítására törekszik, hogy ne ismerhessék fel a drága igazságot.” (*Szemelvények Ellen White írásiból*, I. köt., 406. o.)

Isten segítse az Ő népét, hogy megújulás és reformáció jöjjön létre naponta a mi szeretett egyházunkban. Jézus mondja: „*Mert sokan vannak az elhívtak, de kevesen a választottak.*” (Mt 22,14)

Az utolsó napok prófétája közli a következő ünnepélyes szavakat:

„Álljunk az igazság oldalára, amikor a többség elhagy minket! Akkor harcoljunk az Úr harcát, amikor kevés a harcos! Ez a próbatételünk. Izzó lelkesedést kell merítenünk mások hidegségéből, bátorságot mások gyávaságából, és hűséget az árulásukból, mert nemzetünk akkor majd a nagy lázadó mellé áll.” (Ellen White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 136. o., eredeti számozás szerint.)

Mindenki, aki megmenekül, az hűséges reformátor. A 144 ezerbe az utolsó nemzetség reformátorai tartoznak, akik mentesek a családságtól, büntől, ők mutatták be a világnak Isten szeretetét, azáltal, hogy bizonyságot tettek róla.

A reformált keresztény Krisztus igazságával rendelkezik, amely a hit általi engedelmség által valósul meg. Ők elpecsételtetnek, képviselik a hangos kiáltást, az utolsó üzenetet, ebben a haldokló világban.

Szerző: Ron Spear; fordító: Fehér János
(*Our Firm Foundation*, 1996. november)

HÚSZÉVES A COMENIUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Hálára ad okot minden megkezdett és lezárt tanév, hiszen aki valamelyest is ismeri az iskola történetét, tudhatja, hogy ez a kis intézmény milyen anyagi nehézségekkel küzdött a mögötte levő két évtizeden át. A 2017/18-as tanév viszont azért ad okot különleges hálára, mert a **Comenius Általános Iskola fennállásának huszadik tanévét indíthattuk el.** Elsősorban kegyelmes Istenünknek köszönhetjük, hogy ezt a kerek évfordulót megélhettük, aki valamiért úgy gondolta, megsegíti annyira ezt a szolgálatot, hogy már történelmi mércevel is mérhető időtávot engedett működni.

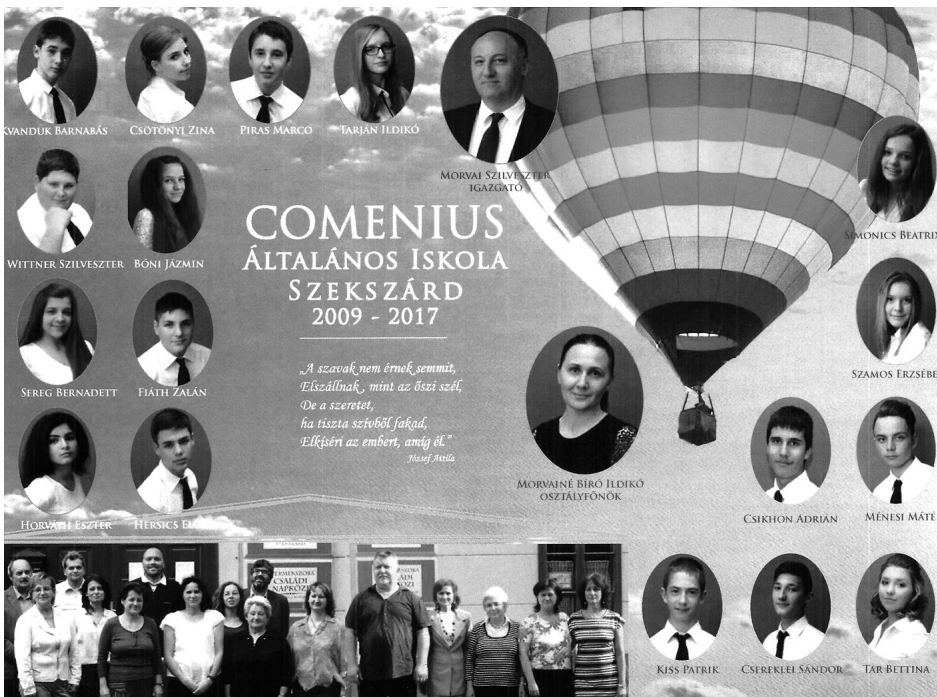
A mennyei segítségen kívül eddigi megmaradásunkat köszönhetjük minden testvérünknek is, akik imáikkal, kisebb-nagyobb támogatásaikkal is segítettek fennmaradásunkat. És végül, de nem utolsó sorban közösségünknek, a **Keresztény Advent Közösségnek** tartozunk hálával, amely szervezet az elmúlt hosszú évek során rendszeresen támogatta az iskolában folyó szolgálatot.

Örülünk annak, hogy ezt az évet is a maximálisan felvehető közel 90 fővel, köztük egy 11 fős első osztállyal, és még 11 magántanulóval indíthatjuk. Jelenleg 86 nappalis diákunk van, de az év során is gyakoriak az átjelentkezések, így várhatóan idén is „telt ház” lesz az iskolában. Tavaly is így volt, ezért legalább 3-4 gyermeket nem tudtunk felvenni év közben, mert nem voltak szabad helyeink. Nagy megtiszteltetés ez, s nagy felelősség és lehetőség egyben, hogy Szekszárd, illetve Tolna megye diákjain és magántanulóinkon keresztül valamelyest az ország több mint száz családjának gyermekeit oktathatjuk, nevelhetjük.

Az elmúlt húsz évben mintegy háromszáz nappalist és magántanulót engedtünk útjára, akik közül szinte mindenki hálás azért, amit itt, a Comeniusban kapott. Amikor utcán vagy éppen a boltban találkozunk volt diákjainkkal és szüleikkel, nemcsak a szakmaiságot emlegetik, hanem azt az emberséget, odafigyelő hozzáállást is, amit itt kaptak.

Elballagottjaink közt vannak becsületes munkásemberek, pedagógusok, orvosok, közgazdászok, mérnökök, akik sokfelé elviszik az iskola jó hírét. Így egyre többször találkozunk olyan szülővel, aki egy másiktól hallott jót rólunk, nem pedig valamilyen hirdetésünk alapján jelentkezett hozzánk. Mondhatni, hogy legalább a jelentkezők felét ők teszik ki.

A sok élmény közül, amely egy-egy ilyen, már töltünk eltávozott tanulóval és szüleiével való találkozásból fakad, néhány közelmúltbeli fel is elevenítenénk:

Az egyik egy fiúról szól, aki egy neves helyi gimnáziumban tanult tovább. Jó képességű, és ennek arányában öntudatos kis diákként ismertük meg alsó tagozatosként, aki az etikaórákon, ahol főként a Bibliáról tanulnak a diákok, gyakran adott hangot kételyeinek a Biblia isteni eredetét és éppen ezért hitelességét illetően. Mivel nálunk – éppen a bibliai elvekből fakadóan – a lelkiismereti és szólásszabadság fontos, így a gyerekek szabadon elmondhatják véleményüket, csak arra neveljük őket, hogy kellő tisztelettel tegyék.

Ahogy haladtak az évek, ez a kisfiú egyre szerényebb, és egyre szorgalmasabb lett. Nyolcadikra a feleségem, aki az etika tantárgyat tanította neki, arról számolt be, hogy érezhetően egyre elfogadóbb a Biblia értékrendjét illetően, noha nyíltan ezt nem vállalta fel.

Közvetlen ballagása után, a múlt nyári találkozásunkkor szülei lelkesedve mesélték, milyen jól érzi magát az új iskolájában is, és hogy az elmúlt nyarat végigdolgozta, de úgy érzik, egyúttal egy szemléletváltáson is átment. Egészen pontosan az édesanya úgy fogalmazott: „Elhagyta a pompát.” Már nem fontos számára a drága mobiltelefon, a drága ruhákban

járásra sem törekszik, hogy megfeleljen a kortársak elvárásainak. Ami számunkra nagyon felemelő volt a szülők iskolánk iránt utólag is hálás szavain kívül, hogy gyermeküknek ezt a tulajdonságát érezték fontosnak kiemelni. Úgy érezhettük, hogy az a sok éves igyekezet, ami a mindennapi nevelés-oktatáson kívül az iskola szülőket is megszólító prog-

ramjaiban is megjelenik, ahol a nevelésről, a bibliai értékekről beszélgetünk, visszhangra talált ebben a családban. Egy olyan családban, ahol nem divat az érzelgősködés – az édesapa egy fegyveres testületnél szol-

gál, és az édesanya is egy igen fegyvelmezett lélek –, mégis, utólag is, minden érdek nélkül kifejezték hálójukat az elmúlt évekért, és nem elsősorban a tudásért, hanem az annál is magasabb rendű értékekért.

Egy másik közelmúltbeli emlékünk egy már régebben elballagott tanulónkkal kapcsolatos. Egy szorgalmas, viszonylag jó tanuló diákunk volt ő is, aki a megye másik neves gimnáziumában tanult tovább. Azonban vele kapcsolatban nem voltunk nyu-

godtak, mert nézeteiben eléggé szélsőséges eszmék felé hajlott, sőt ilyen csoportosulásban, mint utólag, tőlünk elballagása után hallottuk, részt is vett. Ezzel együtt már középiskolásként is évente rendszeresen visszajárt a Comenius nyári táborába, amelyet szintén közel másfél évtizede megrendezünk. Ez a tábor is kiváló alkalom a gyerekekkel való kötetlenebb beszélgetésre, a természet, az egyszerű, léleképítő feltöltődés megszerettetésére. Hiszen az ilyen alkalmakkor együtt kerékpározunk hosszú kilométereket, kenuzunk a Holt-Duna gyönyörű öbleiben, megfigyeljük az állatvilágot, madarakat fogunk be természetvédők segítségével, együtt túrázunk, tábor tüzet rakunk. Egyszóval élvezzük a nyarat és az életet, mindezt diszkó és egyéb extrém időtöltés nélkül, egyszerűen. Ebbe a táborba jött vissza tehát ez a fiú nyolcadik után is éveken keresztül, míg az elmúlt nyáron egy szívet melengető változásról számolt be nekünk, volt tanárainak, éppen ebben a táborban.

Elmondta, hogy ő bizony egy szélsőséges csoport-hoz tartozott, és jó ideig velük is tartott, azonban egy alkalommal meglegelte, hogy a cigány kisebbség minden tagját folyamatosan elítélő, rasszista szövegeket halljon. Elmondta, hogy neki a mi iskolánkban is volt több roma származású, nagyon rendes diák-társa, és éppen ezért nem tudta elfogadni, hogy bárkit pusztán a származása alapján elítéljenek. Ezért össze is vitatkozott többször a szélsőséges nézeteket valló társaival, míg egyszer aztán végképp szakított velük. Mára forgatókönyveket ír diák-társaival, és olyan kisfilmeket rendez, amelyek az elfogadásra nevelnek. Nagyon örültem történetének, úgy éreztem, hogy az iskolánkban meglévő elméleti és cselekvő szeretet is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ennek a fiúnak is megváltozott a gondolkozása.

A harmadik történetünkben egy olyan diákunkat mutatjuk be, aki az előzőekkel ellentétben gyenge tanulmányi eredménnyel távozott közülünk. Annak ellenére volt gyenge eredményű, hogy nagypapája magyar származású amerikaiként többek között a híres angliai Oxfordi Egyetem tanára, az atomkutatás professzora, aki megtisztelt minket azzal, hogy egy alkalommal beszámolót is tartott nekünk az is-

kolában. A fiúnak sokszor elmondtuk, hogy milyen lehetőségeket szalaszt el, mert nagypapája is szép jövőt tervez neki, csak ehhez tudást kell szereznie, hogy a rábízott lehetőségekkel jól tudjon gazdálkodni. Jó néhány beszélgetésen voltunk túl, úgy vele, mint édesanyjával közösen, amikor elballagott tőlünk. Sorsát csak messziről kísértük utólag, de nagy örömmel hallottunk éppen az előbbi történet diákjától felőle, miszerint, bár a fiú édesanyja fiatalon, fia tőlünk való távozása után nem sokkal elhunyt, éppen ez a tragikus esemény változtatta meg gondolkodását, s ennek révén jó tanuló középiskolássá vált. Nagypapával is újra felvette a kapcsolatot, és így újraéledtek a reményei, hogy értékes életet éljen.

A jó tapasztalatok sorát pedig azzal zárnánk, hogy néhány szóval megemlítjük, milyen bizonyosságot engedett megtenni számunkra kegyelmes Istenünk a város egyes intézményei és a városi előljárók irányába:

Az elmúlt húsz év egyik örömteli tapasztalata, hogy a városi nevelési tanácsadó megtisztelő bizalommal küldi hozzánk azokat a gyermekeket, akik láthatólag jóra való fiatalok, de valamiért az iskolájukban nem érzik jól magukat, nem úgy teljesítenek, ahogy képességeik szerint elvárható lenne. Számos ilyen diák jelentkezett át akár év közben is hozzánk, és döntő többségükben pozitív változások következtek be náluk, akár tanulmányi eredményeikben, akár lelkiállapotukban. Gyakori kijelentés ez részükről vagy szüleiktől: „Bárcsak itt kezdhettünk volna...”

A város vezetése is láthatóan elismeri ezt a lélekmentő tevékenységünket. Ők úgy látják, hogy mi olyan gyerekeket is elvállalunk nevelésre, akik máshol nem könnyen tudtak beilleszkedni, ezáltal hiánypótló tevékenységet látunk el. Ezen felül az önkormányzat azt is értékeli, hogy az iskola nyáron sem zár be, mivel nyári napközi szolgáltatást végzünk. Ez azt jelenti, hogy a város minden olyan diákját fogadjuk a nyári szünetben, akiknek a felügyelete a szülei munkába járása miatt nem megoldott. Igyekszünk őket nemcsak megőrizni, hanem tartalmas időtöltést is kínálni számukra, a napi rendszeres kézműves-foglalkozástól a kisebb kirándulásokig, múzeum-, könyvtárlátogatásokig. Így gyakorlatilag a 35 ezer fős város minden iskolájának számos diákjával és szüleivel kapcsolatba kerülünk, ezzel is bizonyosságot téve arról a szolgálatról, amit iskolánkban végezni szeretnénk.

Ezt a tevékenységünket a város külön is támogatja anyagilag, és ez a támogatás csökkenti az iskola terheit, a vele járó erkölcsi elismerés pedig a jó bizonyágtételre ad alkalmat. Ezeken kívül még számos intézménnyel és magánszeméllyel állunk jó kapcsolatban, mindezeket hely hiányában nem tudjuk itt felsorolni.

A városvezetés és az intézmények jelentős része tud az iskola adventista háttéréről, és az elmondottak alapján is úgy gondoljuk, hogy az elmúlt húsz év tevékenysége jó bizonyásgul szolgált olyan főtisztviselők felé is, akiket máshogy nem lenne könnyű megszólítani.

Hálásak vagyunk tehát az elmúlt húsz évért. Köszönettel tartozunk minden kollégának, úgy a jelenlegieknek, mint azoknak, akik az elmúlt években legjobb lelkiismeretük szerint nálunk tanítottak, dolgoztak. Hiszen egy lelkes nevelőtestület nélkül nem lehet iskolát működtetni. A legszebb ebben az, hogy a kilencfős főállású nevelőtestületből ugyan csak hárman tagjai közösségünknek, de a többiek is tiszteletben tartják elveinket, igyekeznek azokat alkalmazni, és mindazokhoz alkalmazkodni.

Hiszen nálunk szombaton soha sincs tanítás, még akkor sem, ha máshol van a ledolgozandó szombatok alkalmával, így más napokon pótoljuk be a kieső napokat. Ezen túl elfogadják, többen pedig érdeklődve hallgatják egészséges életmódról vallott elveinket, köztük azt is, hogy a konyhákon csakis tiszta étel található fel a szolgáltató, hogy ünnepeinken, még a külön dolgozói összejöveleteken sem lehet alkoholt felszolgálni. De legfőképpen azért vagyunk nekik hálásak, mert elfogadják nevelési elveinket, igyekeznek megérteni és alkalmazni azokat. A határokat meghúzó, de egyben meleg szeretettel a gyerekekre odafigyelő, szilárd értékekre nevelő elveket, amelyeket minden tanévben két alkalommal teljes napos belső értekezleteken tekintünk át.

Természetesen van még csiszolni valónk bőven, hiszen mindannyian jövőnk valahonnan, de igen jó, kollegiális légkör uralkodik köztünk, és ez megkönnyíti a mindennapjainkat. Erről számol be az a mintegy tizenöt óraadó kolléga is, akik a kilenc főállású munkatárson kívül nálunk oktatnak, hogy lehetőleg minden tantárgyat az adott szakos tanár taníthassa.

Az anyagi helyzetünkről röviden csak annyit, hogy bár szűkös költségvetési keretek között élünk, amennyiben ezek a feltételeink nem romlanak, az iskola remélhetőleg fenntartható marad. Amiért többek között imádkoznunk kell, hogy a közelmúltbeli események miatt csökkent közösségünk taglétszáma, így az éves támogatást egyházunk nehezen tudja kigazdálkodni. Kérjük tehát azokat, akik tehetik, hogy céladományokkal a tizedcédulán vagy más úton továbbra is gondoljanak az iskola működésére. Hisszük, ahogyan eddig lehetetlen helyzeteken át megsegítettünk, úgy ezután is megadatik a fennmaradáshoz szükséges „felülről jövő segítség” mindaddig, ameddig mennyei Atyánk ezt jónak látja.

Köszönjük minden testvérünknek, akik imában, illetve egyéb segítséggel támogatták, hogy a nevelési reform üzenetét képviselhesük a Comenius Iskolában.

Morvai Szilveszter

A SEREGÉLYESI TOLERANCIATÁBOR

Az idei toleranciatáborba való jelentkezésem egy évvel ezelőtt, a tavalyiban történt. Edinának szavamat adtam, hogy ott leszek. Úgy adódott, hogy vihettem magammal egy mozgássérült hölgyet is, akit a karácsonyi koncertünkön ismerhettem meg a közeli időszobában. Aki volt már együtt a mozgáskorlátozottakkal, azoknak nem kell, aki nem volt, annak meg nehéz leírni, mi is történik ott és akkor közöttünk és bennünk. Sokszor gondoltam arra, amit családi kirándulásaink alatt érzek, mikor számunkra még ismeretlen, szépséges helyen láthatjuk és tapintathatjuk az Isten jelenlétét: ide el szeretném hozni a társaimat is, hogy lássák ők is, örüljenek ők is!

Együttlétünk a felszabadultság és valami megmagyarázhatatlan öröm jegyében telt. Ebből még az sem tudott minket kizökkenteni, hogy az év legme-

töttünk száraz virágból, régi várak életébe pillanthattunk be, és sokat-sokat énekeltünk. Napi szinten voltak mély, isteni gondolatokkal megvilágított beszélgetéseink. Esténként pedig éjszakába nyúló szobai beszélgetések elfojtott foszlányai hallatszottak, ahol kimondhatatlan és szinte elviselhetetlen emberi sorsok kerültek a szemünk elé. Maradandó, mélyreható, összekovácsoló, reményt és vigaszt kereső s találó barátságok szövődtek ember és ember, ember és Isten között.

Egyik szobatársam, akinek skizofrén lánya is velünk volt, ezt mondta nekem a hét közepén: „Emlékszel, mit mondtam tavaly, hogy miért jöttem el? Azért, mert a lányomnak jót akartam. Az idén már másért jöttem. Én szeretnék tanulni.”

Klári, a fitt, művéttaggal élő nyugdíjas matematika-tanárnő, aki 18 évesen vesztette el egyik lábát, négy gyermeknek adott életet. Az egyik lányát nyolc-

lebb hetén voltunk Seregélyesen. Senki nem unatkozott. Teendő mindig akadt, hisz a fizikai gondozás önmagában sok időt vesz igénybe, Edina pedig messzemenően gondoskodott arról, hogy a maradék időt hasznos programokkal tölthessük. Hihetetlennek tűnik, de az az önfeledtség, amivel rendelkezünk, amikor játszottunk – mert játszani jó, játszani kell! – meghatározója lett többi együttlétünknek is. Volt bemutató idomított, kedves kutyusokkal, strandoltunk (ezt külön látnotok kellene), néztünk mélyen elgondolkodtató filmet, virágcsokrokat kö-

éves korában elütötték, meghalt. Többi gyermekének – egy kivételével – veleszületett halláskárosodással, izomsorvadással járó betegsége lett. Klári a történetek következtében ateistává vált. Igazi barátnők lettünk, ez a barátság még a múlt évben szövődött. Klári nagyszerű ember, s elindult Isten keresése útján...

A táborba idén is sokféle ember jött el. Egy dologban azonban mindannyian közösek voltunk. Ezt az egy dolgot pedig így hívják: korlátoltság. Aki nem mozgáskorlátozott, annak ugyanis más korlátjai vannak. Nekünk, akiknek természetes, hogy mű-

ködnék a végtagjaink, elképzelhetetlen a teljes kiszolgáltatottság, a nem szerethetőség, a jövőtől való félelem effajta érzése. Számunkra képtelenségnek tűnik a lelassult életvitel, idegesítően hat, ha nem pörögnek a megszokott fordulatszámokon életünk apróbb és nagyobb eseményei, és néha – ebből kifolyólag – többet képzelünk magunkról, mint amik igazában vagyunk. Ennek a képtelen gondolatvilágnak a ki-zökkentésére jól tesz, ha segítenek nekünk „mások”.

Jövőre gyertek el minél többen segíteni, s közben rajtunk is segíthet Valaki!

Nagyon sokat mesélhetnénk mi, akik ott lehetünk, de nem lenne elég ez az újság arra, hogy mindent leírjam.

Szedenics Pisti, az egyik gondozottunk által elmondott verssel zárom soraimat. Mikor elszavaltam nekünk, akkor már én sem akartam gátat szabni az addig fojtogató könnyeimnek. Hagytam, hadd tisztítsanak jótékonyan engem is...

Retezi Erzsébet
Mozgáskorlátozottak dala

Mások vagyunk, mégis egyek,
Sokak által elfeledtek.
Bár testünk beteg, lelkünk ép,
Bennünk is él egy eszménykép.

Gondolatban mezőn futnak,
Közben nagyokat kacagunk
Veletek, kik épek vagytok,
Minket magunkra nem hagytok.

Velünk vagytok szeretetben,
Hitben és reménységben,
Segítetek, hol csak lehet,
Ugye, ez nem csak képzelet?

Mi lehet e kis dal vége?
Szíveinkben legyen béke!
Kapjunk még sok boldog évet,
Békességet, egészséget!

Molnárné Jutka

A DOMBAY-TÓI GYERMEK- ÉS IFITÁBOR **(2017. június 25–27.)**

A *Lámpás Gyermekevelési és Ismeretterjesztő Alapítvány* keretében már néhány éve táboroztatunk gyerekeket Pécsvárad mellett, a Zengő ifjúsági táborban. A kapcsolat a tábor helyszínével abból adódott, hogy az idős tulajdonos evangélikusként már több éve jár a pécsvárad-i Biblia-körünkre. Eleinte 25–35 fő közötti létszámú táborokat szerveztünk, azonban az elmúlt két évben megugrott, 53 és 55 főre bővült a táborozók száma a segítőkkel együtt (két nap 55 fő, egy nap 53 fő).

A táborozásra 2017. június 25–27-én került sor, két éjszakával. A szervezésbe az alapítványunk elnökén, Sz. Istvánon kívül az idei évtől a fiaimat is bevontam, mert nagyon igényelték ezt. Együtt terveztük meg a programot, közös imádsággal és ötleteikkel karöltve. A fiaim minden évben ezt a tábort várják a legjobban, amire lélekleben már hónapokkal előtte készülnek, és ahogyan közeledik a kezdés időpontja, engem is felráznak kérdésükkel: „Apa, megírtad a meghívót, amit az osztálytársainknak személyesen vihetnénk el?” A táborozásra elsősorban nem adventista osztálytársaikat, barátait hívják meg, de minden évben eljött néhány adventista családból származó gyerek vagy unoka is.

Az idéntől már a lassan felnövő ifjúságunkra is külön figyelmet kellett fordítanunk. Így a tanítás korcsoportok szerint lett kialakítva – ovisok, kisiskolások, kiskamaszok és ificsoport. Az ifjúsági témák megbeszélését és a kirándulást F. Ádám és B. Zalán vezette, a kiskamaszokkal én voltam. A kisiskolásokat F. Cs. Bea – akkor még a szüléshez közeledő kismamaként – látta el, az ovisokkal a feleségem, Rita volt. Más években más segítők is jöttek.

Az örök életről, a tízparancsolatról tartottunk tanítást, ami nagyon sok örömet adott mindegyikünknek. A gyerekek, ifjak aktív részvétele, kérdéseik és a hozzászólásaik emlékezetessé és örömtelivé tették az alkalmakat. Ilyeneket kérdeztek: „Miért kell nekünk vasárnap templomba menni, hogyha

a szombat az Úrnak napja?” „Kaphatnánk ebből a bibliai tízparancsolatból egy példányt?” „A tanár bácsi Pécssett melyik templomba jár, mert apukámmal szeretnék én is elmenni?”

A programokat a gyerekek iskola utáni kirajzásának megfelelően állítottuk össze, hogy időben ne

legyen sok nekik a tanítás, hanem a közös játékok, a számháború és az éneklés, a közös konyhai szolgálatok, az asztalterítés, a mosogatás és az étkezéseknél történő rövid felolvasás egészítse ki és mélyítse el a tanítási alkalmakat. A táborozó gyerekek többnyire évről évre visszajönnek. Tavaly a nagyobbakkal Jézus második eljövételéről és

az ezt megelőző időszakról beszélgettünk. Emlékszem, hogy mekkora figyelemmel hallgatták a tanítást.

A tábor költségeire csak annyit kértünk, amennyit a szállásadó gazdának tovább is adtunk. Így ez a tábor volt a legolcsóbb mindegyik között. Az étkezést összefogással és az alapítvány segítségével oldottuk meg. Két napra id. Sz. Erzsike és id. Sz. István főzött, egy napot pedig a feleségem, Rita vállalt be. A reggeliket és a vacsorákat az uzsonnával együtt mi közösen, a szervezők és az alapítvány álltuk. A dologban a legszebb az, hogy egy Németországban dolgozó Biblia-körösünk felajánlásával együtt a táborigényeink nulla forintra jöttek ki. Mindezt és minden Istentől kapott ajándékért hála legyen jó Atyánknak mindenkor!

Folytatása is volt a tábornak, mert fiaim az ifjakkal együtt igényelték, hogy legyen egy kétnapos kirándulásuk még a nyár végén, amit ők szerveztek, mi pedig B. Zalánal ehhez a megfelelő kereteket és a lelki háttérrel igyekeztünk biztosítani, rájuk odafigyelni. A Mecsekben túrát szerveztek, így a csodásan szép Réka-völgyben a nagy vacso-

ráról szóló példázatot átvéve ők is megkaphatták a meghívót a nagy mennyei vacsorához. A másik téma pályaaorientációs jellegű volt.

Imáitokat kérjük, hogy a jó Isten áldja meg minden gyerek és ifjú szívében azt, amit Igéje által elkezdett, és fejezze is azt be az üdvösség napjára.

Pongrácz Róbert

A ZALAKAROSI „ÚJ KEZDET” ÉLETMÓDTÁBOR

A januárban megalakult egészségügyi osztály egyik fontos célkitűzése egy nyári életmódtábor megszervezése volt. E tábor időpontját a 2017. július 31. – augusztus 6. közötti időszakra tűztük ki. Nem volt sok idő az ideális helyszín megtalálásához, a néhány szóba jöhető hely közül végül a zalakarosi Fortuna Hotelre esett a választásunk. A hotelt üzemeltető házaspárral könnyen meg tudtunk egyezni a bérlet

június végére pedig már teljesen telt házas volt a turnusunk. Végül vendégeinkkel együtt 128 fő töltött el egy egész hetet a Fortuna Hotelben.

A hotel a város nyugati részén helyezkedett el, egy erdő mellett, a gyógyfürdőtől, a központtól mindössze 500 méterre. A hotel előtt állt egy másik épület is, amely nem volt használatban, így a mi táborunk kicsit elzártabb területen volt.

Vasárnap 10 órától vehettük át táborhelyünket, vendégeink közül néhányan már 14 óra előtt megérkeztek a helyszínre. Estére szépen megteltek a szobák, és 19 órakor nyitóprogrammal kezdtük meg táborunkat.

A táborozók egy része már járt eleki központunkban, de többen voltak kívülállók is, emellett olyanok, akik valamilyen úton kapcsolatban álltak már velünk.

A tábor programja igen színes volt, nagyrészt eleki turnusaink időbeosztását követte. A reggelt vendégeink reggeli tornával kezdhették, majd áhítat-

feltételeiről. Számunkra fontos szempont volt, hogy a konyhát mi üzemeltethessük, amelybe – bizonyos feltételekkel – szintén beleegyeztek.

A tábor meghirdetése után folyamatosan voltak jelentkezők, már májusra 75%-ban beteltek a helyek,

tal folytattuk a programot, amit a reggeli követett. Délelőttönként több párhuzamos program (szekció) közül válogathattak a táborozók: lehetőség volt egészségügyi előadáson részt venni, volt főzőkör, orvosi tanácsadás, ezen kívül egészségügyi állapot-

Kányavári-szigeten, és egy közeli bivalyrezervátumba is ellátogattunk. A nagy meleg miatt két délutánt a Balatonon töltöttünk (pénteken 41 Celsius-fok volt!). Voltak, akik délutánonként a közeli gyógyfürdőbe is ellátogattak. Az egyik nap táborozóink egész napos gyalogtúrát is vállalhattak egy közelben lévő vízimalomhoz. Az estét lelki egészségről szóló előadásokkal zártuk. Csütörtök este Ferge Bélától hallhat-

felmérést is tartottunk a tábor elején és végén. Vendégeink masszázst is igénybe vehettek, illetve az előadások közötti szünetben tornára is volt lehetőség. Az előadások témái között például a következők szerepeltek: a növényi étrend különleges ereje, étrendi irányzatok

dzsungelében, metabolikus szindróma, az emberi szervezet védekezése öngyógyító folyamatokkal, a Kína-tanulmány. Az előadók között volt: Tóth Gábor, Sonnleitner Károly, Vígh Ágnes, Pásztor Judit, Bakó László.

Délután mindig valamilyen mozgásprogramon lehetett részt venni. Kirándulásaink során többek között jártunk a közeli parkerdőben, a kis-balatoni

tunk érdekes előadást a zene hatásáról. A szombati istentiszteletet a tábor területén tartottuk, délután még egy zenei áhítatot is sikerült megszerveznünk a zenei pályára készülő konyhas fiataljaink jóvoltából.

A szombat este tartott záró alkalmon vendégeink elégedetten mondták el, hogy jól érezték magukat. Voltak olyan ateista vendégeink, akik külön kifejezték, hogy mennyire meghatották őket az itt tapasztaltak, az imádságok és a szeretetteljes légkör.

Az étkezés teljesen növényi (vegán) volt, mindig bőséges és finom ételekkel, sok zöldséggel és gyümölcssel. Ennek felelőse Bakó Gyöngyi volt.

A tábor ideje alatt semmilyen baj nem történt, a jó Isten óvó kezében tartott mindent. Hálásak vagyunk Neki azért, hogy megrendezhettük ezt a tábort.

Somogyi Lehel

Tapasztalatok

Az elmúlt huszonhét év

Az elmúlt 27 év során, amit könyvevangélista szolgálatban töltöttünk, nagyon sok örömteli, felemelő tapasztalatban volt részünk az Úr kegyelméből. Mivel még más szolgáltatásokat is elvállaltunk – egészségügyi misszió, igehirdetések –, az idő hiánya miatt sajnos ezeket nem rögzítettük írásban, így már sok feledésbe merült, csak az elmúlt öt évben kezdtünk naplót vezetni. Ezekből a tapasztalatokból szeretnénk néhányat most megosztani veletek.

Hévízen van egy állandó bérelt helyünk az autóbusz-pályaudvar és a kórház között, egy épület alatti nyitott téren. Mivel sok külföldi látogatja a gyógyfürdőt, ezért német, orosz és román nyelven is árusítunk bibliai tárgyú könyveket.

Egy férfi meglátta a román nyelvű *A nagy küzdelem* című könyvet, s mikor említettük neki, hogy magyar nyelven is megvan, mindkettőt megvette. Egy hét múlva visszajött, és észrevette, hogy német és orosz nyelven is árusítjuk, így ezeket is megvette.

A hévízi „árusítóhely”

Kalandos utakat járnak be könyveink az USA-tól Izraelen, Svédországon, Anglián, Franciaországon, Németországon át Oroszországig. Nagy örömet jelentett számunkra, amikor egy 12 év körüli orosz kislány a *Jézus élete* című könyvet választotta ki, és addig gyözködte édesanyját, míg ő meg nem vette számára – boldogan szorította magához a könyvet.

A hanganyagainkat is szívesen vásárolják. Augusztusban is volt egy házaspár Németországból

– ők már négy évvel ezelőtt is vásároltak tőlünk könyveket és CD-ket –, s nagyon lehangoltak voltak, amikor több napja nem találtak minket. (Eleken voltunk.) Miután megjöttünk, a viharos szél és az eső miatt egy eldugottabb sarokban pakoltuk ki a könyveinket. Ők már feladták a reményt, hogy elérhetnének bennünket, így amikor az újságos stand mellett ránk találtak, nagy volt az örömük. Megint vásároltak könyveket és CD-ket, 20 000 Ft értékben. Elmondták, hogy a nekik ajándékozott *A nagy küzdelem* című könyvből megértették a szombat igazságát, illetve az életmódkönyvekből az egészségügyi törvényeket is, amelyeket a gyakorlatba is átültettek. Ismereteiket és a hanganyagokat másoknak is továbbadják, azért is vásároltak többet.

Különböző vallásfelekezetektől is megkeresnek bennünket, s vásárolnak könyveinkből. A zalaegerszegi zsidó hitközösség számára megvették a *Pátriárkák és próféták*, valamint a *Próféták és királyok* című könyveket. Egy sümegi plébános könyveket és mp3-as anyagokat vásárolt. Egy dunavecseri nazarénus házaspár már több éve vásárolt tőlünk könyveket és *Nyitott Szemmel* magazinokat. Tavaly meghívtuk őket az Eleki Életmódközpontba, ahol nagyon jól érezték magukat. Voltak nálunk is, bibliai és egészségügyi kérdésekről beszélgettünk. Az idén eljöttek a zalakarosi „Új kezdet” turnusunkra, ahová már három vendéget hoztak magukkal, és megrakták autójukat az általuk termelt zöldségekkel, valamint 300 db csemegekukoricával.

Kb. öt éve ismerünk egy 60 év körüli keszthelyi Jehova tanúi felekezetbeli asszonyt, aki szintén elfogadta eleki meghívásunkat, és miután nagyon értékelte az előadásokat, a kezeléseket és a felszolgált ételeket, rögtön befizette magát és a barátnőjét a zalakarosi turnusra. Most már azt tervezi, hogy szívesen Elekre költözne.

Négy évvel ezelőtt ismerkedtünk meg egy jádsdi pünkösdi közösségbe járó házaspárral. A feleség nagyon megörült, amikor meglátta a nagyméretű Bibliát, és meg szeretne volna venni, de készletet éreztünk arra, hogy felajánljuk nekik ajándékba. Könnyes szemmel köszönték meg, mert aznap volt

a házassági évfordulójuk, és a férje már régebben vágyott egy Biblia után. Még az évben megismerkedtünk a lányukkal és a vejükkel, akik egy napra eljöttek hozzánk, és többórás bibliai beszélgetést folytattunk velük. Meghitt, szeretetteljes barátság alakult ki közöttünk, ami jelenleg is tart.

Egy másik pünkösdi házaspárt is megismertünk, a feleség elvégezte a Sola Scriptura főiskolát, időközben a férj munkanélküli lett, így hat hónapon át napi 10-15 órán keresztül olvasta és hallgatta anyagait, csak az étkezés alkalmával szakította meg a tanulmányozást. Találkozásunknál azt mondták, hogy Ellen G. White könyveinél szebbet, lélekemelőbbet még nem olvastak. Több könyvből is bevásároltak, hogy tudjanak ajándékozni.

Egy alkalommal egy budapesti református házaspár nézegette a könyveinket, és nagy örömmel fedezték fel s mutogatták egymásnak Vankó Zsuzsa és Reisinger János írásait. Megkérdeztük tőlük, hogy személyesen is ismerik-e őket? Azt válaszolták: „Mi egy budapesti református gyülekezetbe járunk, de rendszeresen hallgatjuk a Sola Scriptura főiskola előadásait. Nem ismerjük őket személyesen, de itt vannak velünk, mert a két kezelés közötti időben is őket hallgatjuk a telefonunkról.

Kaposváron minden évben részt veszünk az *Ünnepi Könyvhéten*, ahol ingyen biztosítanak nekünk helyet. Itt ismerkedtünk meg egy 40 év körüli baptista férfival, aki mindig megkeres bennünket. Legutóbb írt részünkre egy kedves verset, amit átadva elbúcsúzott tőlünk. Nagyon meghatódtunk, amikor elolvastuk ezt a verset, mivel mindig imádkozunk azért, hogy az Úr legyen jelen Lelke által könyves asztalunknál, és Ő befolyásoljon emberi szíveket a beszélgetésre, a vásárlásra. Azért is imádkozunk még, hogy olyan magatartást tudjunk tanúsítani, hogy aki bennünket megismer, azt ismerje meg, Akit mi képviselünk. Amikor másnap újra eljött hozzánk, megköszöntük a verset, és azt mondtuk neki, hogy Istené egyedül a dicsőség azért, amit bennünk ő meglátott.

Villanyszerelőt hívtunk otthonunkba, és miközben dolgozott, beszélgettünk vele. Hamar a Bibliára terelődött a szó, s meglepődtem, hogy milyen józanul

gondolkozik, mennyire látja a napi eseményekben az idők jeleinek teljesedését. Kiderült, a Hit Gyülekezetébe jár, de úgy tapasztaltuk, hogy nagyon őszinte, nyitott és igazságkereső lélek. Ajándékoztunk neki egy *A nagy küzdelem* című könyvet, amit örömmel elfogadott. Évek óta tart a kapcsolatunk, nagyon sok Ellen G. White-kötetet és más könyveket, *Nyitott Szemmel* magazint és mp3-előadást vásárolt azóta. Rendszeresen eljár előadás-sorozatainkra, és nagyon értékeli azokat.

Egy évvel ezelőtt egy 60 év körüli asszony a *Gyógyító megbocsátás* című könyvet nézegette, s közben elindult egy hosszabb beszélgetés köztünk. Elmondtam neki, mennyire fontos elengedni sérelmeinket és szívből megbocsátani, mert ezáltal a mi lelkünk is meggyógyul. Említettem még neki, hogy Jézus a keresztre feszítőiért is imádkozott: „Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekednek.”

Nagyon sok ember fordul hozzánk a gyász vagy a válás terheivel, lelki problémákkal, fizikai betegségek okozta szenvedéssel. Sokan távoztak el terheiktől megszabadulva boldog örömmel. Nagyon hálásak vagyunk ezért Istennek, hogy eszközök lehettünk az Ő kezében, és ilyen örömeiben is részesít bennünket. Tapasztaljuk azt is, hogy az egészségügyi üzenet valóban a hármass angyal üzenet jobb keze, mert amikor tanácsoljuk az embereket, bizalmukba fogadnak bennünket, és megnyílnak az evangélium felé is.

„Isten még kegyelmesen adott nekünk egy pillanatnyi haladékat. A mennyből kapott minden erőt fel kell használnunk az Úr által kijelölt munka végzésére, azokért, akik tudatlanságban pusztulnának el. A figyelmeztető üzenetnek a világ minden részén hangoznia kell... Nagy munkát kell elvégezni, és ezt a munkát azokra bízták, akik ismerik az erre az időre vonatkozó igazságot.” (*Maranatha*, 285. o.)

Kívánjuk, hogy munkálkodjatok az emberekért, ilyenkor a gonosz nem is tud úgy kísérteni, mint amikor magunkkal vagyunk elfoglalva, és megtapasztalhatjátok, hogy aki másokat felüdít, maga is megújul és felüdül.

A Bakó házaspár

Tapasztalataim Isten kertjében

Gyermekkoromban nem volt lehetőségem kertészkedni, bár vágyaim között szerepelt, hogy kertész legyek. (Persze mozdonyvezető is szerettem volna lenni!) Felnővén egész más pályára adtam a fejem. Amikor kertes házunk lett, már sem időm, sem kedvem nem volt a kertészkedéshez.

Nyugdíjasként ismét elém toppant a gyermekkori vágy. Nagy elánnal, leginkább az internetről szerzett ismeretekkel indultam neki megvalósításának. Most volt a hetedik tavasz, hogy megpróbáltam vegyszermentesen termelni az egyébként kb. száz négyzetméteres területen. Mivel a kutyán kívül nincs más háziállatunk, a homokos talaj erejét komposzttal pótolom. A permetszereim között a különböző gyógyteák széles arzenálja, illetve a tej szerepel. Sok időt, energiát fektettem a növényi betegségekkel való küzdelembe – több-kevesebb sikerrel.

Ebben az évben nagyon száraz volt a tavasz. Mindig jól beöntöztem az ültetendő sor helyét, lestem mikor nő ki a sárgarépa, a saláta, a kapor. Gondosan öntöztem, de mégis ebből származott a baj. A talajban valószínűleg odagyűltek a vízre vágó giliszták. Ezt abból sejttem, hogy a vakondok, akik a gilisztákra lestek, szépen feltúrták a gondosan művelt zöldségsorokat. A magok mélyre süllyedtek, olyan mélyre, hogy alig néhány kelt ki, s azok sem a helyükön. Mindez talán szomorúságra adna okot, de az Úrnak gondja volt rám. Kevés a kultúr-növény? Kaptam olyan gaznak titulált növényeket, amelyek nemcsak finomak és gazdagon teremnek, hanem a bennük levő ásványi anyagok, vitaminok stb. miatt sokkal értékesebbek is.

Ilyen volt tavasszal a sárga virágú májtisztító, a *gyermekláncfű*. Naponta bőven került elmaradhatatlan salátánkba. Most, július utolsó dekádjában (és már néhány hete) gazdag termést ad a látványra is nagyszerű porcsin. Szétterülő ágaival gyorsan beborítja a kertet. Régen szidtam is eleget. A *kövé*

csin ómega-3 zsírsavakban igen gazdag növény, magas C- és E-vitamin-, valamint béta-karotin-, illetve glutationtartalmának köszönhetően immunerősítő hatást fejt ki. Antioxidáns-tartalmánál fogva, lassítja az öregedés folyamatát.

A vér koleszterin- és cukorszintjére kifejtett hatásával védi az artériákat. Kiváló vértisztító, vérécsillapító hatású. Reumás megbetegedések kezelésére is használhatjuk, mind belsőleg, mind külsőleg, pakolásként. Féreghajtásra is kiváló, gyulladáscsökkentő hatása miatt az aranyér tüneteit is enyhíti.

Belsőleg a kövér porcsin a szívproblémák, illetve a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére ajánlott. Külsőleg izomgörcsök fellazítására használatos.

Pakolásnak törjük össze a friss növény szárát és leveleit, fogjuk vászonruhába, és tegyük a sérült testrészre, majd rögzítsük. Akár egész éjszaka is rajtamaradhat. Antibiotikus, antifungális hatása miatt használják különböző bőrgyulladások, sebek, fekélyek, ekcéma és égési sebek gyógyítására. Mi leginkább a salátákba tesszük bele, de szezonban a zöldturmix elmaradhatatlan összetevője is.

Most kezd virágzni a szárazságot pompásan bíró *disznóparéj*. Levelei, amelyek a porcsinénál keményebbek, szintén a zöldturmixok kedvelt összetevői. Magja, az amarántmag, teljes értékű fehérjés és növényi rostokat tartalmaz, ásványi anyagokban gazdag (vas, magnézium, réz és mangán). Rokona, a *kakastaréj* – amely szintén gyomként terjed – is belekerül a táplálékaink közé.

S akkor még nem is szóltam a virágokról. Ott van a *petúnia*, amely a beton repedéseiben kikelve nem kívánja sem a vizet, sem a talajt, mégis szebb, zöl-

debb, virággal telibb, mint ültetett, locsolt, gondozott társa. A szemre is gyönyörű, immunrendszert erősítő *aranyvessző* is betöltené kertünket, ha hagnám.

Ezek és más növények (mint pl. a *csalán*) az Úr veteményei. Én nem ültettem, nem is gondozom, csak hálás szívvel felhasználok őket. Ha túl sok van belőlük, akkor beteszem őket a növényi tápba. Egy hét alatt szétáznak a vízben, s a képződő, nem jó szagú nedvvel locsolom fejlődő kultúrnövényeimet. Meg is hálálják, de azért nem vetekedhetnek az Úr által gondozott s általam csodált gyomnövényekkel.

Flogny Piroska

Ki érdemli a Nobel-díjat?

– Nem látok semmi problémát – mondta a fogorvosom, miután megvizsgált. Örültem, hogy semmi fájdalmas beavatkozásra nem lesz szükség. Szerencsére készültem erre az esetre is. Korábban ugyanis történt már hasonló, és nem kellett semmit fizetnem érte. Ennek ellenére úgy éreztem, valamivel mégiscsak tartozom az orvosnak, hiszen időt és energiát fordított rám.

A kertünkéből hoztam neki egy patisszont, gondolván, hogy itt, a városban élve a piacon kellene megvennie. Amikor a fogorvosi székből felálltam, nem is kérdeztem, mivel tartozom, hanem a háti zsákombhoz mentem, elővettem a csillagtököt, és megkérdeztem, elfogadja-e. Megörült neki, és megjegyezte, hogy a múlt alkalommal ajándékba kapott méz is nagyon finom volt.

– Igen, van nálunk egy jó méhészt, akinél vásárolunk. Nemcsak finom mézet árul, hanem azt is tudja, hogy három ember megosztott Nobel-díjat kapott azért, mert megfejtette a méhek egymással való kommunikációját.

– Tényleg? – kérdezte csodálkozva.

– Igen, ugyanis rájött arra, hogyan tudatja a többiekkel a virágpór lelőhelyét a felderítő, mikor viszsztatér a kaptárba.

– Ez érdekes.

– Meg tudja mutatni a többieknek az irányt, amerre repülniük kell, és a távolságot is tudatja velük, a hozott mintát pedig megkóstolhatják. Úgy ír le köröket a levegőben, hogy a kör átmérője mentén mindig azonos irányba halad. Ezzel jelzi a táp-

lálék lelőhelyének irányát, amit társai úgy vesznek át, hogy utánozzák. A távolságot pedig azzal mutatja meg, mennyi idő alatt halad át a kör átmérőjén. Mivel az átmérőn való áthaladása hordozza a fontos információkat, közben a potrohát csóválja.

– Hát ezek a méhek Nobel-díjat érdemelnének! – mondta az asszisztensnő, aki eddig szótlánul figyelt a beszélgetésre.

– Biztos, hogy őket illeti az elismerés? – próbáltam őt elgondolkodtatni, de mire válaszolt volna, az orvos megelőzte őt:

– Akit megillet, annak meg nincs szüksége rá.

Török István

Egy kutyus története

Aki ritkán ül kenuban egy folyón, egész pontosan a Hernádon, az nehezen tudja megmondani, mekkora utat tett meg.

Jólesően, kalandosan siklottunk a vízen, kerülgetve a benyúló ágakat, a sekély, gyorsuló sodrásokat. Nyolc hajócska, egy kivételével négyszemélyesek, mindenhol a hátul ülő osztotta a parancsot az előtte ülők számára, és irányított. Ahol ez nem sikerült, ott összeszedtük a felborult kenut, a csomagokat, az evezőket, az utasokat. Nem kívántunk célba érni, mivel igencsak kiváló kikapcsolódás volt így, együtt utazni a ballagó víz hullámain.

Az volt a terv, hogy a cél előtt kikötünk egy órát, úszkálunk, falatozunk. Utunk utolsó szakaszában lemaradtunk egy kicsit a többiektől, de nem bántuk, vitt a folyó sodrása evezés nélkül is. Gyönyörködünk a tájban, és egy bennünket észrevevő, pajkosan vakkantgató, nagyobb méretű kutyában. Harminc méterre lehetett a magasabban felettünk vonuló parton. Szóltam hozzá, játékosan csalogattam, míg le nem szaladt a folyópartra, és a vízbe ugorva, úszva nem követett minket. Azt gondoltuk, nemsokára megunja, és visszamegy. Nem így történt. Háromszor is megálltunk, hogy visszaküldjük, de mindig beugrott a folyóba, és úszott tovább velünk. Ha gyorsítottunk, nyafogva ugatott, annyira, hogy a lányok szíve megesett rajta. Megvártuk, boldog volt. A többi kenu eltűnt a szemünk elől, ők gyorsabban haladtak.

Azért mi is haladtunk vagy három kilométert, miközben a kutyus körül járt a gondolatunk. Ő pedig a kenu körül. Miért nem lehet elküldeni? Miért

úszik ennyit velünk? Kié lehet? Hogy kerül vissza a gazdájához? Mit csináljunk vele? A három kilométer első felében még kiszóltunk egy partról horgászó férfinak, hogy ismeri e a jószágot? Tanácstalannak látszott.

A három kilométer végén egy éles folyókanyarulatot vettünk észre, így azt javasoltam hogy húzzunk bele, s ha lemarad a kutyus, mert nem lát minket a kanyarulat miatt, megunja a követésünket, kiúszik a partra, és hazamegy. Nem így lett. Kiúszott ugyan a túlsó partra, de csak azért, hogy gyorsabban haladva ismét utolérjen minket. Visszaugrott a vízbe, és nyafogva kérte, várjuk meg. Közben megérkeztünk a többiekhez, akik vagy fél órát vártak ránk. Kikötöttünk, de a kutyus a tömeget látva a túloldalra úszott, s onnan vakkantgatott. Mintha azt kérte volna: „Vigyetek magatokkal!”

A kétszemélyes csónakkal átmentek érte. Közben egy segíteni akaró más papucsával a lábán szintén átúszott, de a papucsok visszafelé elsodródtak a vízben. Itt kell megemlítenem, hogy kikötésünk percében egy pántos papucs kötött ki mellettünk, amit félretettem.

– Nahát, itt egy papucs! – kiáltottam akkor kedélyesen.

– Már húsz perce megérkezett a párja is, jó lesz még valamire... – hangzott a válasz.

Valaki előre tudta, hogy szükség lesz rá, hiszen a másik pár a kutya mentésekor elúszott.

A kutyust áhozta, és ő vidáman megbarkozott mindenkivel. Megetettük, s közben a csapat vezetője telefonált, hogy jöhet az autó a kenukért, mindjárt indulunk a célállomásra. Az egyik kenu lassan el is indult. Egy percre rá befutott a bozótosból egy huszonéves fiú, kifulladásra, a kutyáját szólította.

– Rumli, végre megvagy!

A fekete-fehér, hosszabb szőrű border collie tekintete boldog volt. Terepjáróval járta a partot a gazdi, ismerte a folyó zugait csak tippelt, hogy itt találhat minket. Egy kilométert kellett futnia, hogy az autójától eljusson hozzánk, mert csak gyalog járható ez a terep. Végre mindenki boldog volt, s meglegedett.

Elmeséltük, hogyan csapódott hozzánk a kutyus. Ő nem igazán értette kedvence viselkedését. Azt mondta, nagyon szimpatikusak lehettünk neki, ha így eljött velünk, mert soha nem csinált még ilyet. Az úszásteljesítménye is rendkívüli volt, három kilométer, szinte egyhuzamban. Megköszönte, hogy vigyáztunk rá, hogy megvan a kedvence.

Barátsággal elköszönünk. Indulás! Mindenki a vízre!

– Hová mentek? – kérdezte a fiú éppen csak visszaszólva.

Csapatvezetőnk megmondta a kemping nevét.

– Azt már rég elhagytátok! Három kilométerrel ezelőtt. Ismeritek a folyót?

– Nem – válaszoltuk.

– Akkor ne induljatok tovább, mert lejjebb fák torlódtak össze, amelyeket a kanyarulattól nem látni, és felboríthatnak mindenkit az erős sodrás miatt.

Ajjaj! Egy kenu már elment. Hol lehet kikötni? Sehol. Telefon van náluk? Hála Istennek, volt. Így szerencsére még időben elértük őket, és vissza tudtak evezni. Ez nem is volt könnyű feladat az erős sodrás miatt.

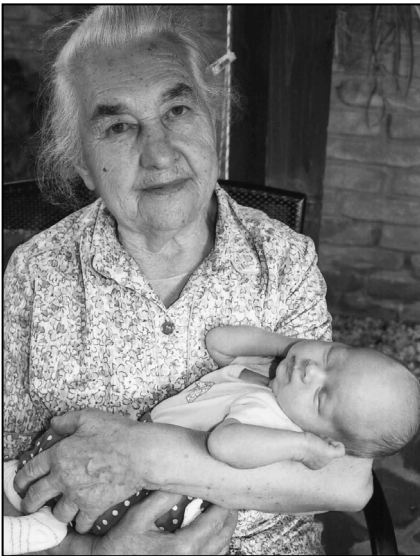
Pillanatok alatt átértékelődtek bennünk a történetek. A kutya mentett meg minket. De inkább másképpen fogalmazom meg: Valaki küldött egy kutyát, egy hűségesen kitartót, hogy megmentsen nyolc kenu, harminc embert egy váratlan tömeges borulástól, és az abból származó balesetektől és veszteségektől. Megköszöntük a Gazdának a kutyát. Mi lett volna, ha nem úszik velünk...? És a talált papucs is nagyon jól jött, nagy szükségünk volt rá az elúszott helyett, amikor kicipeltük a kilométeres, gazos ösvényen a kenukat és a csomagokat. Nem voltunk fáradtak, csak hálásak.

F. D.

(A simai ifúsági táborban átélt tapasztalat.)

Mintha mindig imádságban beszélt volna...

Iréнке néni

Bertalan Gézáni (1925–2017)

Májusban, egy szombat délután beszélgettünk utoljára a verandán. Az eső csendesen kopogott odakint. A 48-as számú ének volt a kedvence. Hármasban ugyan – de ő különösen emelkedetten – énekeltek: „Soha el nem hagylak téged, / Éjjel-nappal őrzöm utad, / Kézen fogva vezetlek, / Bűntől, gondtól nem kell félned, / Bízjal csak, mert szeretlek...”

Majd minden testvérünkről elmondható, hogy távozása olyan, mint mikor egy élő testből egy nélkülözhetetlenek látszó részt kimetszenek. Helyét azután csak tátongó úr tölti be. Irénke nénié azóta is érezzük a hiányát!

Egészen fiatalon, a kapolyi gyülekezeti evangelizációkon ismerkedett meg a Bibliával és fogadta el az adventüzenetet. Viszont az akkor még népes számú kapolyi gyülekezetbe csak komoly családi viszályok árán tudott eljárni. Fiatal férje sokáig ádáz gyűlölettel viszonyult az Úr iránti ragaszkodásához... Ezen az esős májusi szombat délután így emlékezett vissza majd hetven évvel ezelőtti tapasztalatára:

„– Mid fáj? – kérdeztem a férjem.

– A gyerekek meg te, amit neked okoztam – mondta megtörtén.

Amikor a gyermekeimet imádkozni tanítottam, nekünk támadt egy nagy késsel.

– Te leborulhatsz – mondta –, de a gyerekeket hagyj békén.

A nagyobb gyerek ekkor hangoosan imádkozott az apjáért, aki akkor megtört és nagyon sírt. Hamarosan nagyon beteg lett. Harmincévesen halt meg csontra és bőrre lefogyva.

A férjemnek annyi ereje sem volt, hogy a fogvájót a szájához emelje. A halálos ágyán azért imádkozott, hogy le tudjon borulni Isten előtt. Pedig hitetlenként élt. Mi mehetett végbe benne, nem tudom. Egyszer azt álmodta, hogy jött egy nagyon nagy vonat, ami tele volt adventistákkal, de volt rajta még két hely:

– Neked egy, meg nekem egy – mondta. – Imádkozz, hogy elérjük!

Sírt értem és a gyermekeinkért...”

Iréнке néni nem viselt különösebb tisztségeket a veszprémi gyülekezetben. De amikor a szombatiskolán megszólalt, amikor a délutáni órákon intette vagy buzdította a gyülekezetet, arra mindenki odafigyelt. Nyilvános imádságaiban is úgy szólította meg az Urat, mint akinek egészen személyes, belső kapcsolata van Vele. Őszinte, Isten iránt mély bizalom, szeretet és Isten-félelem jellemezte minden megszólalását. Mintha mindig imádságban beszélt volna. Minden szava Isten iránti szeretetre, őszinte, kitartó bizalomra biztatta hallgatóját. Akivel beszélt, az mindig azt érezte, bárcsak én is tudnék ilyen egyszerűen bízni Benne!

Fájlalta, hogy csak oly keveset tud tenni az Úrért, de imádságaiban mindig szívében viselte a miszió ügyét. Ismert volt adakozókészségéről, nagylelkűségéről a betegek, az elesettek iránt. Már súlyos testi fájdalmai között sem maradt egyetlenegyszer sem el a gyülekezetből. Amikor már az autóig sem tudott kimenni, hogy fia elhozhassa – otthonában rendszeresen látogatták testvérek.

Elhalkult az eső, amikor jellegzetesen szép kiejtésű, somogyi akcentusával ezt mondta szelíden:

„Sokszor, amikor felébredek, csodálkozom, hogy felébredtem. Ilyenkor megkérdem:

– Uram, itt vagyok még?

– Igen, itt vagyok veled – halom halk, szelíd hangját.

Ilyenkor olyan nagy boldogság tölt el...

való bizodalmmamat, aki oly sok fájdalmat okozott Neked...

– Megbocsáttattak a te bűneid – hallom, és ekkor megnyugvás lesz a szívemben.”

Urába vetett teljes megnyugvással aludt el egy júniusi éjszakán Irénke néni. Temetésén Vankó Zsuzsa szölt Isten Igéjéből, Jel 14,13 alapján: „Boldogok a halottak, akik az Úrban hálnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket.”

– Uram, annyira szeretel, értesd meg velem, hogy mi értelme van ennek a nagyon kízó fájdalomnak. Nincs már erőm elhordozni. Uram, nyugtasd meg szívemet, hisz te ezt tudod, amikor egyszülött Fiaid is ezt kiáltotta: »Uram, miért hagytál el...« Ott szeretnék lenni a kereszttövében, átkarolva a lábad, drága Jézusom... Uram, hány csepp morfiomot adtál nekem, hogy elpihenhessek? Tudom, senki nincs, aki

úgy szeretne, mint Te. Angyalaidat mind elbocsátottad, itt vannak velem a szolgáló lelkek. Ezt nem lehet elfogadni másképp, csak hit által.

A nagy fájdalmak közben elengedem magam, megkönnyebbülök, és elmondom:

– Uram, amit ki nem mondtam, az is nyilván van előtted. Mégis, csak egy pici enyhet adj. Tudom, nem Tőled van, az ellenség akarja megpróbálni a Hozzád

Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu;
e-mail: kurtszo@kurtszo.hu. További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: 06-30/619-5901; illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen. A kurtszo@kurtszo.hu címen várjuk a kérdéseket és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

Az újság olvasható
az interneten is:
<http://kurtszo.blogspot.hu>

A reformáció 500. évfordulóján...

...a Spalding Alapítvány több kiadvány megjelentetésével is hozzá szeretett volna járulni a XVI. századi reformáció emlékének és értékeinek megőrzéséhez

BIBLIA Részletek

Két rövid ószövetségi könyv (Ruth és Jónás könyve) és 40 zsoltár, valamint két újszövetségi könyv Márk evangéliuma, Jelenések könyve) próbafordítását tartalmazza a kötet, egy új Biblia-fordítás első kezdeményeként. Miért merészkedett belevágni ebbe a ropant nagy munkába egy teológiai főiskola szerény Biblia-fordító műhelye? Nem szorul különösebb bizonyításra, hogy a Károli-fordítás 1908-as revíziója

– amely valószínűleg még ma is a legelterjedtebb a magyar Biblia-olvasók körében – több mint száz év elteltével nem könnyen olvasható és érthető a mai nemzedékek számára. Örvedetes, hogy az utóbbi fél évszázad folyamán számos új fordítás vagy fordításrevízió jelent meg, mégis maradt hiányérzetünk. Szeretnénk úgynevezett tanulmányozó Bibliát adni az olvasók kezébe, amely azáltal is „a Biblia önmagát magyarázza” elvet képviseli, hogy a tartalmi összefüggéseket pontosan és szembeutó módon tünteti fel. A szöveg magyarázatától tartózkodni kívántunk, Isten beszéde szóljon önmagában, hozzátétel nélkül. Tárgyszerű kortörténeti útbaigazításokat azonban közöltünk lapalji jegyzetben, hogy ezek híján az olvasó ne akadjon el a szöveg értésében. Az eredeti szövegre való hivatkozásokat is találunk a lapalji jegyzetben, amikor például körülírással kellett visszaadnunk valamely kifejezést. Érdeklődéssel várjuk, milyen fogadtatásra talál munkánknak ez az első kezdeménye, s a folytatást illetően felülről várjuk az erőt és a bátorítást.

„Sötétségből világosság ragyogjon!”

A ma is időszerű reformáció
(Tanulmánykötet a reformáció
500. évfordulója tiszteletére)

A Sola Scriptura Teológiai Főiskola negyedévenként megjelenő lapjában, a Sola Scriptura teológiai szakfolyóiratban számos olyan cikket közöltünk 1999-től napjainkig, amely a reformációhoz kapcsolódik. Érthető ez, hiszen a főiskola nevében is hordozza a XVI. századi reformáció szellemiségével való kapcsolatát. A reformáció ötszázadik évfordulója alkalmából gyűjteményes kötetben tettük közzé ezeket az írásokat. A könyvben foglaltak közelebb hozhatják, elevebbé tehetik a reformáció eszméit, küzdelmeit fiatalok és idősebbek, protestánsok és nem protestánsok, hívők és nem hívők számára egyaránt.

„Sötétségből
világosság ragyogjon!”

A MA IS IDŐSZERŰ
REFORMÁCIÓ

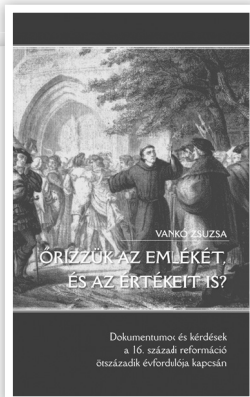
Tanulmánykötet
a reformáció 500. évfordulója
tiszteletére

BIBLIA

Részletek

Ruth könyve
Jónás könyve
1–40. zsoltár
Márk evangéliuma
Jelenések könyve

Vankó Zsuzsa:
**Őrizzük az emlékét,
és az értékeit is?**
Dokumentumok és
kérdések a 16. századi
reformáció ötszázadik
évfordulója kapcsán

Remélhető-e napjainkban az olyan igazságkereső vallásosság megelevenedése, mint amely a 16. századi reformációt jellemezte? Az 1517 óta eltelt ötszáz év nagy idő. Mi maradt meg, mi él tovább a reformáció örökségéből ma? Korabeli művekből vett szemelvényekkel ismertetjük azokat az eszméket, amelyeket a reformáció a figyelem középpontjába állított. Bemutatjuk azt is – szintén szemelvények által –, hogy mi jellemzi a mai keresztény közgondolkodást ugyanezekben a témakörökben.

Magos István:
„Továbbra is reformálódjatok!”
Reformáció Magyarországon – századról századra

A reformáció ötödik centenáriuma jó alkalom a számvetésre és az önvizsgálatra, a további tennivalók tisztázására. A múlt történéseinek ismerete, tanulságainak levonása mindehhez elengedhetetlen. Amint a XVIII. század jeles tudósa, Bod Péter is megállapította egyetemes egyháztörténete bevezetésében: az ember ezáltal „a régiekből újságot, az elmúltakból jövődöket” tanulhat. Ehhez kíván hozzájárulni ez a könyv, amely a magyar reformáció kibontakozásától a jelen helyzetig kalauzolja az olvasót.

A kötet lapjain nemcsak az előző százados évfordulók ünnepi hangulata elevenedik meg, hanem a magyarországi reformáció olyan nagy alakjainak élete is, mint Szegedi Kis István és Szenci Molnár Albert, illetve a későbbi, kevésbé ismert protestáns szerzők közül a kolozsvári professzor, id. Szilágyi Ferenc, vagy a kisújszállási prédikátor, Nagy István munkássága. A könyv második részében két felvilágosodás kori nagy író, Kazinczy és Goethe gondolatait ismerhetjük meg Lutherről, a reformáció szükségességéről és az igazi protestantizmusról, olvashatunk a XIX. század eleji vallási egységtörekvésekről, és a mindennapi reformációt szorgalmazó debreceni prédikátorról, Diószegi Sámuelről.

Prancz Zoltán:
**Kinyilatkoztatás
innen és túl**
Tanulmányok a Bibliáról
és a Biblia határvidékeiről

„Az újszövetségi Szentírás teljesen eredeti eszmét hordoz, s nem áll a görög filozófia befolyása alatt. Ennek igazolásához biblikus magyarázatot adunk a két eszmekör között tagadhatatlanul jelen lévő áthallásokra. Magyarázatunk alapgondolata, hogy ezek az áthallások végső soron az újszövetségi tanítók erkölcsi attitűdjére vezethetők vissza, emellett pedig a nyelvi, illetve kommunikációs korlátok is jelentős szerepet játszanak kialakulásukban. (...) Mély meggyőződésünk, hogy a maga helyén mind a Biblia, mind az antik bölcsélet csodálatra méltó eszmekört hordoz. Hangsúlyozzuk: mindegyik a maga helyén! Nem kevésbé meggyőződésünk ugyanis, hogy nevezett eszmekörök tartalma eredendően jól elhatárolt, és vegyítésük, sőt akár csak a nem megfelelő érzékenységgel művelt, egymáshoz való közelítésük is romboló, elsilányító hatással van mindkettőre” – olvashatjuk a kötet első, *Görögnek göröggé lenni – Pál apostol életelve mint az újszövetségi Szentírás és a görög filozófia közötti áthallások értelmezésének kulcsa* című tanulmányában. A kötetben összegyűjtött írások mindegyike érdekes felvetésekből kiindulva keres választ mindnyájunk alapkérdéseire, és segít eligazodni a filozófiai és teológiai dilemmák labirintusában.

A kötetek megrendelhetők a SPALDING ALAPÍTVÁNY elérhetőségein:

Telefon: 06-23/820-830; 06-20/569-7510; e-mail: spalding@spalding.hu

Arany János

INTÉS

(Jó költőktől azt tanultam...)

Jó költőktől azt tanultam
S adom intésül neked:
Sose fáradj, sok cifrával
Elborítani éneked!

Szólj *erővel*, és nevezd meg
Ön nevén a gyermeket;
Szólj *gyöngéden*, hol az illik, –
S ne keríts nagy feneket.

Olykor egy-két szó is jobban
Helyre üti a szeget,
Mint az olyan, ki beléhord
Földet, poklot és eget,
S ordít, amíg elreked.

(1877. szept. 29.)